

**Gündoğdu
Gencer**

**MIZRAKSIZ DÜRDANE
MIZRAKSIZ DÜRDANE
MIZRAKSIZ DÜRDANE**

MÜZİKLİ KOMEDİ İKİ PERDE

MIZRAKSIZ DÜRDANE
MÜZİKLİ KOMEDİ İKİ PERDE
yazan
Gündoğdu GENCER

Yazarın yazılı izni olmadan oynanamaz

Oyunun oynanması için izin almak üzere yazarla ilişkiye geçilmelidir

© COPYRIGHT 1996 Gün GENCER

gungencer44@gmail.com

gungencer@hotmail.com

KİŞİLER:

DÜRDANE

ŞANLI HESNA

KÜRŞAT

İSMAİL

KOCAKARI

KARAKIZ (ARD ARDA İKİ ERKEK OYUNCU)

TEPEGÖZ

MİNATOR

DELİ DUMRUL

BİRİNCİ ÖN OYUN

DÜO

DÜRDANE: Fani dünya, yalan , boklu dünya, ah vah

Doğrunun yanındadır Hazret-i Allah

Feleğe göğüs gererim alimallah

Muhannetin ezasına karşı billâh

Bu kavgadan dönersem olmayım iflâh

HESNA: Elemterefîş kem gözlere şiş, tuuu, tuuu

Hasbinallah fesüphanallah, huuu

Dönmez asla kavgasından, Dürdane bu

Eskinin deli kızı şimdi kahraman oldu

Maaşallah Dürdane'me maaşallah, tuuu, tuuu

(KÜRŞAT GEÇER)

DÜRDANE: O ne boy, o ne bos, o ne kaş, ne alım

Erkeğim, civanım, pek de iri kıyım

O ne bıyık Kürşat, ah merdim, Kürşat'ım

Kara gözlüm, tutmayın beni, tutmayın

Aşığım, divaneyim, yangınım, sevdalıyım

(KÜRŞAT'IN ARDINDAN SEĞİRTİR)

HESNA: Hayaldir gördüğün Dürdane'm, düştür bu

Kürşat kurban sana, erler ayağ'na su

O da bir fani, yok atası, ulusu

Uzaktan duyulmaz ki ayağının kokusu

Mızrağın yok Dürdane'm vazgeç, yaş iş bu

DÜRDANE: Seni severim, bilirsin Şanlı Hesna

Cahilsin pek , kalın kafalısın ama

Bir çömez gerek her büyük kahramana

Arka çıka kollaya, hem de namusu alâ

Eşeğimi eyerle, beylikler feda sana

HESNA: Benim herif gün geçmez hep dırdır eder

Çocuklar aç, cıbıl, başımın etin' yer

Edeceksin bilirim kendini heder

Ama beylikler oldu muydu arada

Hesna ayağ'na toz, eşeğine semer

DÜRDANE: Mankafa Hesna, ah cahil, aptal Hesna

Benden başka kim beylik verir ki sana

İttir herifi, o olsun biraz ana

İnsan bir kez dalmaya, yuları kaptırmaya

Ah mankafa, aptal, ah cahil, can Hesna

HESNA: Anıyla şanıyla Hesna derler bana

Perilere fişfiş, ecinniye muska

Belki saf, cahilim, mankafayım ama

Beylikler girdi miydi bir kez kafama

Sağ kolun olur, güvencen olur Hesna

BİRİNCİ PERDE

(DÜRDANE İLE HESNA YOL HAZIRLIĞI YAPMAKTADIRLAR.)

DÜRDANE: Nerde mızrağım?

HESNA: Mızrağın yok Dürdane.

DÜRDANE: Neden? Bul, getir. Mızrak lazım bana.

HESNA: Ver parayı alayım en alâsından.

DÜRDANE: Aptal karı, para olsa sana ne gerek var?

HESNA: Ben olmasam Dürdane kime harlar?

DÜRDANE: Git getir mızrağımı!

HESNA: Yok! Ne çare!

DÜRDANE: Mızrak!

HESNA: Mızraksız da olur.

DÜRDANE: Dünya hain, dünyada kılıç var, top var, tüfek var.

HESNA: Bize ne?

DÜRDANE: Hepsi yalancı, namussuz, hem de silahlı.

HESNA: Biz işimize bakalım.

DÜRDANE: İşimiz bu!

HESNA: **(BEZGİN)** Kürşat!

DÜRDANE: **(SEVDALI)** Kürşat'ım!

HESNA: Yolumuza koyulalım, işimize bakalım.

DÜRDANE: **(HAYAL İÇİNDE)** Kürşat!

HESNA: Kürşat,biliyoruz, Kürşat! **(DURUR)** Hangi beylik?

DÜRDANE: Hangisi olursa. Benim dünya malında gözüm yok.

HESNA: Büyücek olsun.

DÜRDANE: Dünya malı dünyada kalır.

HESNA: Olsun da kalsın.

DÜRDANE: Tamam dedik a.

HESNA: Ben herife bir söyleyim.

DÜRDANE: Yüz verme çapulcu İsmail'e.

HESNA: Varım yoğum.

DÜRDANE: Beylik alınca İsmail yakışacak mı yanına?

HESNA: Allar pullarım, giydirir kuşatırım.

DÜRDANE: Allahın hanzosunu?

HESNA: Olsun. Varım yoğum.

DÜRDANE: Fakirin düşü de fakir olurmuş.

HESNA: **(AĞLAMAKLI)** Çocukları bir öpeyim bari.

DÜRDANE: Yufka yürek yaramaz bu dünyada. Sulu göz içini eritir insanın, mızrağını düşürür, yumruğunu gevşetir, kavgasını yitirtir.

HESNA: Çocuklarım.

DÜRDANE: Öğrensinler kavgayı.

HESNA: Sabi sübyanlar daha.

DÜRDANE: Hem de erkek. Vur kışına rahvan gitsin.

HESNA: **(İKİRCİKLİ)** Beylik!

DÜRDANE: Beylik ya, hem de büyüğünden.

HESNA: Bey çocukları...

DÜRDANE: Eğlenmeyelim, vaktimiz dar.

HESNA: Allahtan muradım, çocuklarım bir gün analarını anlar.

DÜRDANE: Anlar, anlar, hadi düşelim yola.

HESNA: Bilirim sana lâyıık değil ama...

DÜRDANE: Nedir o?

HESNA: **(BİR TAVAN SÜPÜRGESİ BULMUŞTUR)** Mızrak yerine...

DÜRDANE: Olsun. Elinden o kadar gelir. Sen niyete bak. **(SÜPÜRGEYİ ALIR)**

HESNA: Pek de yakıştı.

DÜRDANE: Duyarım bir köprü varmış. Kürşat ötesindeymiş köprünün. Bugüne dek haraç vermeden geçen olmamış o köprüden.

HESNA: **(KORKUYLA)** Ben çorbaya bir bakaydım.

DÜRDANE: Geçmeyen de olmamış haraç vermeden.

HESNA: Biz ne haltedeceğiz o zaman?

DÜRDANE: Doğruların yardımcısıdır Hazret-i Allah.

HESNA: Dumrul'la baş edilmez. Kenarından kıvrılıydık.

DÜRDANE: Deli Dumrul'dan mı korkacakmış Dürdane?

HESNA: Başka bir yol vardır belki de.

DÜRDANE: Yürü, gidiyoruz. Eşeğe yem verdin mi?

HESNA: Yem yok. Yolda otlar.

DÜRDANE: Bir kenara yaz, bugün ilk gün. Çocukların okur bir gün.

HESNA: Süpürgenin sopasına bir çentik attıydım.

DÜRDANE: Hadi kaldır başımı. Kutsal bir iş bu. Önemli. Şanlı şöhretli başlamalı. Marşlı görkemli olursak korkuturuz namussuzları.

HESNA: Kim bu namussuzlar allahaşkına?

DÜRDANE: Ah Hesna, cahil Hesna. Kürşat'ımı tutsak edenler. Namussuzlar, pezevenkler, insanlık nedir bilmeyenler.

HESNA: Tutsak mı Kürşat? Bilmiyordum.

DÜRDANE: Hepimiz tutsağıyız namussuzların. Benim gibi bir kahraman gerek altetmeye.

HESNA: Sen mi düzelteceksin dünyayı?

DÜRDANE: Benden iyisi mi var?

HESNA: Yok yâni, demem o ki...

DÜRDANE: Hazır mıyız?

HESNA: Olacağı kadar.

DÜRDANE: Kaldır başını, göğsünü de çıkar. Sağlam bas yere. Sesini de gümbürdet ki anlasınlar geldiğimizi.

HESNA: Sen?

DÜRDANE: Bir görüneyim yeter.

HESNA: Bildiğince olsun, ne yapalım?

DÜRDANE: Tevekkül istemez. Köprüyü bulacağız ve zırnık koklatmadan geçeceğiz Allahın izniyle. Allah çalışanı sever.

HESNA: Ne güzel söyledin. Ben şu çamaşırları...

DÜRDANE: Alabildiğine büyük...

HESNA: Ne o?

DÜRDANE: Beylik.

HESNA: Zaten pek te bir çamaşır yoktu.

DÜRDANE: Açılın dağlar biz geliriz.

Dürdane, Şanlı Hesna, bir de Karakız...

Karakız mıydı?

HESNA: Karakaçan.

DÜRDANE: Ben kaçan eşek istemem.

HESNA: Erkekliğin onda dokuzu...

DÜRDANE: Dürdane kaçmaz.

HESNA: Erkekler utansın.

DÜRDANE: Karakız olsun.

HESNA: Olmaz ya, öyle olsun. Erkek ama, ne bilsin eşek erkekliğini?

DÜRDANE: Erkek eşekliğini!

(HEMEN HEMEN HAZIRDIRLAR.)

HESNA: Vay anam be! Var mı bizim gibisi?

DÜRDANE: Var mı Kürşat gibisi?

HESNA: Açılın dağlar, he he hey!

DÜRDANE: Şimdi değil. Ben ne zaman dersem.

HESNA: Tamam.

DÜRDANE: Hazır!

HESNA: Hazır.

DÜRDANE: Azık?

HESNA: Üç günlük.

DÜRDANE: Yeter.

DÜO

HESNA: Dürdaneyle yan yana

DÜRDANE: Şanlı Hesna'dan çömezim

HESNA: Koyulalım yola, Kürşat'a

DÜRDANE: Karakız'dan eşeğim

HESNA: Açılalım dünyaya

DÜRDANE: Ve de ben, ah ben, kahraman ben

HESNA: Kötüler hep savrula

DÜRDANE: Kürşat'a lâyük bir ben, ah ben

HESNA: Bir maceradır bu, bilmem nereye varır

DÜRDANE: Allah doğruları kayırır

HESNA: İnşallahla maaşallahla çıktık yola

DÜRDANE: Yolumuz ferah alınımız açık ola...

(YOLA DÜZÜLÜRLER.)

DÜRDANE: Karakız, deh! Karakızdı değil mi? **(HESNA ÇARESİZ BAŞINI SALLAR)**
Deh. Karakız, deh, yürü!

(HESNA KARAKIZ'I DÜRTÜKLEYEREK YÜRÜTÜR. ÇIKARLAR.)

İSMAIL: **(KENARDAN)** Bir de baktım, karı gitmiş. Biliyordum zaten böyle olacağını. Belliydi. İsmail, çocuklar... Kim takar? Hele beylik meylik girdi miydi araya... Yaktın beni Dürdane, yaktın ocağımı deli karı! Görün bakın, hayır olmayacak bu işin sonu. **(ÇIKAR.)**

(DÜRDANE KARAKIZ'IN ÜSTÜNDE, HESNA YULARINI ÇEKEREK, ÇIKTIKLARININ AKSİ YÖNDEN GELİRLER.)

HESNA: Ağzım dilim kurudu. Duralım biraz.

KARAKIZ: **(DÜRDANE'YE DUYURMADAN, HESNA'YA)** Hah şöyle. Eşek gibi bir lâf ettin nihayet. **(ÇÖKER)**

DÜRDANE: **(KARAKIZ'I DÜRTÜKLER)** Kalk, kalk, durmak yok. Ölmek var, dönmek yok.

HESNA: Yoruldun da Dürdane, ondan dedim. Çömezsin görevi bu. Sana bir su getireyim. **(KOŞARAK UZAKLAŞIR, KARAKIZ DA PEŞİNDEN.)**

DÜRDANE: **(SÜPÜRGE SOPASINDA ÇENTİK ARAR)** İyi. Çentiği unutmamış.

KARAKIZ: **(YALAKTAN SU İÇERKEN HESNA'YLA FISILTIYLA KONUŞUR.)**
Eşeklik etme, gel kaçalım ikimiz. Şimdiden pestilimizi çıkardı senin deli karı.

HESNA: **(ÇEŞME DEN SU İÇER)** Delinin zoruna bak. Eşek miyim ben seninle kaçayım.

KARAKIZ: Öyle demedim.

HESNA: Terbiyesiz. **(DÜRDANE İÇİN SU DOLDURUR.)**

KARAKIZ: Tamam, sustum.

DÜRDANE: **(SÜPÜRGEYİ MIZRAK GİBİ TUTAR, ÇALIMLA MIZRAK ATMA TALİMİ YAPAR)** Eşek hepsi. Hepsi korkak. Onları de bir can alt tarafı. Su başını tutmuşlar diye, köprü başını almışlar diye niye korkacakmışım ki onlardan? Biz eşek olmasak haraca kesebilirler mi bizi? Binebilirler mi ümüğümüze başımız dik olsa? **(SÜPÜRGEYİ MIZRAK GİBİ ATAR.)** Siler süpürürüm hepsini hele bir çıksınlar karşıma.

(SÜPÜRGE KARAKIZ'A ÇARPAR, KARAKIZ ANIRIR. HESNA DÖNER, DÜRDANE'Yİ GÖRÜR.)

DÜRDANE: Silip süpürürüm alimallah.

HESNA: **(SÜPÜRGEYİ KAPAR, SÜPÜRMEYE BAŞLAR.)** Ben süpürürüm Dürdane, zahmet etme sen, yorma kendini.

KARAKIZ: **(SEYİRCİYE)** Ben de eşeğim diye geçiniyorum işte.

DÜRDANE: Suyum nerde?

HESNA: Dur, getireyim. **(TESTİYİ GETİRMEYE GİDER. EŞEĞE)** Bir şey mi dedin?

KARAKIZ: Ne haddimize? (**OTLAR**)

(**HESNA TESTİYİ GETİRİR, DÜRDANE İÇER.**)

DÜRDANE: Fazla eğlenmeyelim. Yolumuz uzun daha.

HESNA: Yoruldun Dürdane. Hele dinlen de azıcık.

DÜRDANE: İşimiz çok, yol uzun. Senin gibilere kalsa aynı yerde otlardık hep.

(**OTLAMA SÖZÜNÜ DUYAN KARAKIZ KAFASINI KALDIRIR, ANIRIR; SONRA DAHA HIZLI OTLAMAYA BAŞLAR.**)

HESNA: Biliyorum ama dinlen azıcık.

DÜRDANE: Sen yoruldun da ondan diyorsun dinlen diye. Farketmedim sanma. Uyuşuk karı.

HESNA: Nasıl bilirsen.

DÜRDANE: Her geçen an tehlikede Kürşat'ım. (**KALKMAYA DAVRANIR**)

HESNA: (**OTURUR. AZIK ÇIKARIR, DÜRDANE'YE VERİR.**) Nerden taktın kafayı şu Kürşat'a be Dürdane? Tut ki buldun sonunda. Ne yapacaksın bulunca?

DÜRDANE: (**OTURUR, YEMEYE BAŞLAR.**) Beni sevsin diyeceğim. Erkeğim olsun.

HESNA: Sana baksın.

DÜRDANE: Erkeğim ne derse o olur.

HESNA: Çalışsın çabalasın.

DÜRDANE: Yuvasına baksın. Evinin erkeği olsun.

HESNA: Sen boyun eğeceksin...

DÜRDANE: Benim aşağı kalır yanım mı var ondan? Boyun eğmek ne demek?

HESNA: Ama o çalışsın...

DÜRDANE: Yardım ederim elimden geldiğince...

HESNA: Güzel.

DÜRDANE: Sevsin beni.

HESNA: Ya sen?

DÜRDANE: Sevmesem hiç ardından koşar mıyım bunca?

HESNA: (**ÖRGÜSÜNÜ ALIR, ÖRMEYE BAŞLAR.**) Ben de yardım ederim İsmail'e bilirsin.

DÜRDANE: Hanzo İsmail!

HESNA: Hastaydı bir gün İsmail. Çok hastaydı, ateşi vardı. Patron baştan demiş, işe bir gün gelmezsen hiç gelme demiş. Kalktı, gitti. O zaman anladım farkı.

DÜRDANE: Ne farkı?

HESNA: Neden İsmail'in omuzları göçük, o gün anladım onu.

DÜRDANE: Kürşat'ımın omuzları geniş, ensesi kavi.

HESNA: Çocuklar da ben de ekmek bekleriz. İsmail gitmese aç kalırdık. Hasta hasta gitti herifçağız.

DÜRDANE: Allahın davarı.

HESNA: Evinin erkeği.

DÜRDANE: Sanki sen yorulmuyorsun, iş yapmıyorsun sanki.

HESNA: O gün anladım farkı. Hasta hasta... Gitmese aç kalırdık.

DÜRDANE: Çocuklara sen bakmasan...

HESNA: Bazan bakmam da, yemek te yapmam bazan. Ama İsmail... Hasta hasta...

DÜRDANE: Kürşat'ım dağlar gibi. Hasta olmaz kolay kolay.

HESNA: Sanki o gün göçtü omuzları İsmail'in. Saçları ağarıverdi sanki.

DÜRDANE: Erkek dediğin...

HESNA: Nasıl gelirdim senin peşine takılıp, İsmail olmasa?

DÜRDANE: Senin hayatın. O mu söyleyecek sana ne yapıp yapamayacağımı?

HESNA: Orası öyle. Benim de bir hayatım...

DÜRDANE: Uyan artık Hesna. Devir değişti. Kadının ezilmesi bitti. Beylik te bizim artık, şan da servet te... Bir de mızrağım olsa...

HESNA: On yıl yaşlandı sanki birden...

DÜRDANE: Kölesi değiliz artık erkeklerin.

HESNA: Değiliz elbet. Bir beylik alsam...

DÜRDANE: En kiralından!

HESNA: İsmail'im beyler gibi yaşar.

DÜRDANE: Sen beyler gibi...

HESNA: Kadından da...

DÜRDANE: Hem de nasıl!

HESNA: Ya sen?

DÜRDANE: Kürşat'ım...

HESNA: Bir görsün, kul köle olur sana.

DÜRDANE: Sevsin beni yeter.

HESNA: Ya sen?

DÜRDANE: Sevmesem düşer miydin yollara, düşer miydin peşine?

HESNA: Bir bulsaydık hayırlısıyla.

DÜRDANE: Bırak şu örgüyü artık. Hiç adam olmayacaksın, Hesna. Biz burda ne büyük işlere girişiyoruz, sen örgü örüyorsun. İçine işlemiş bir kez. Gözün aşağılarda hep. Hanım hanımcık işler yapacaksın ille boynun eğik.

HESNA: Sana örüyordum.

DÜRDANE: (HESNA'YI DUYNAMAZ BİLE.) Biz yollara düşelim, değme erkeğin yapamayacağı, dudağının uçuklayacağı işlere girişelim, sen örgü ör.

HESNA: Boyunu ölçmem gerek yalnız.

DÜRDANE: (HESNA'YI DUYNAMAZ BİLE.) Özgürlük Hesna, sana yaramıyor besbelli, bol geliyor üstüne.

HESNA: Sevdiğin renk.

DÜRDANE: (AYAR.) Bana mı örüyorsun?

HESNA: Diyip duruyorum ya.

DÜRDANE: Zahmet olacak.

HESNA: Şöyle bir dur da boyunu alayım.

(ÖLÇER)

İSMAİL: Benim avrat Dürdane'nin olmayan aklına uydu, beylik beylik diye hırslandı, kudurdu. Şunun şurasında geçinip gidiyorduk. Şimdi çocuklara kim bakacak, aşımı kim kotaracak, ayaklarımı kim yıkayacak? Ah Dürdane, bir elime geçirirsem seni! İşin kötüsü Karakaşan da gitti. **(BU ARADA DÜRDANE İLE HESNA KARAKIZ'I HAZIRLAR, SEMERİNİ VURURLAR. DÜRDANE EŞEĞİN ÜSTÜNDE, YULARI HESNA'NIN ELİNDE, YAVAŞ YAVAŞ UZAKLAŞIRLAR)** Neymiş efendim, Kürşat'ı bulacaklarmış. Sana ne be avrat, elâlemin Kürşat'ından? Yok, dava Kürşat mürşat değil. Kürşatın kırkı bir para. O da benim gibi donsuzun biri, bilmez miyim? Aynı mahallede büyüdük, birlikte aşık attık, aynı lağımında bok attık birbirimize.. Yok, Kürşat değil dava. Deli Dürdane kafaya takmış, herkes namussuz, herkes üç kağıtçı, herkes sahtekâr diye. Kıskançlık. Dürüstlük lâfi edenlere bakın bir. Beceriksiz hepsi. Küpünü dolduramamış, herkes gibi soyup çalamamış, ne yapsın, namuslu olmuş. Bilirim öylelerini. Ben de a hanzolardan biriyim de ordan bilirim. Ama gidip te asacağım, keseceğim mi diyorum? Yok, efendi gibi, ne efendisi, it gibi çalışıyorum, gecekondunda beyler gibi oturup televizyonumu seyrediyorum. Herkes Dürdane'lik yapsa dünya nereye varır? Huzur mu kalır dünyada? Huzur isterim ben, hırgürü sevmem. Dedim bunları teker teker Hesna'ya. Benim avrat Hesna. Dinler mi? Dürdane aklına girmiş bir kere. Beylikmiş! Ulan kim kaybetmiş beyliği de sen bulasın?

(DÜRDANE KARAKIZ'IN ÜSTÜNDE, HESNA ELİNDE YULAR, GİRERLER. YORGUNDURLAR.)

DÜRDANE. (İNER) Mola vakti.

HESNA: Hiç demeyeceksin sandımdı. Ağzım dilim kurudu.

DÜRDANE: Daha üç gün oldu şunun şurasında. Ben de seni birşey bellediydim de, güvenip yanıma çömez aldımdı.

HESNA: Sağol.

DÜRDANE: Daha şimdiden pes edeceksen, dön git boklu İsmail'ine. Ben kendim bulurum Kürşat'ımı.

HESNA: Sen yorulmadın mı sanki?

DÜRDANE: Azmi olan insan yorulmaz.

HESNA: (AZIK ÇIKARIR) Yer misin?

DÜRDANE: Bu kadarcık mı kaldı?

HESNA: Sen demiştin yeter diye.

DÜRDANE: Yeterdi elbet, sen hopur hopur yemeseydin iki saatte bir. (**AZIK TORBASINI KURCALAR**)

HESNA: İki lokma...

DÜRDANE: Ancak bana yeter.

HESNA: Canın sağolsun.

DÜRDANE: Ne yâni, iyilik mi yapıyorsun bana? Canın sağolsun! Ah Hesna, mankafa Hesna, ben yemesem, ben elden ayaktan düşsem sen mi bulacaksın yolu? Sen mi altedeceksin Deli Dumrul'u köprüye gelince? Beni de kendin gibi aptal mı sandın? Bana veriyorsun ki azığı, güçten düşmeyeyim, her güçlüğü yeneyim, Kürşat'ımı göreyim. (**HESNA'YA BAKAR**)...ki sana beylik vereyim.

HESNA: (**TORBANIN DİBİNDEKİ AZIĞI DÜRDANE'YE VERİR**) Sağol. (**ÖRGÜSÜNÜ ÇIKARIR, ÖRMEYE BAŞLAR. DÜRDANE BÜYÜK BİR İŞTAHLA YER.**)
Diyordum ki...

DÜRDANE: Örgü yaparken konuşulmaz. Şeytanlar başına çorap örerler sonra.

HESNA: (**ÖRGÜYÜ BIRAKIR**) Unuttum.

DÜRDANE: Ben olmasam neyi hatırlardın ki.

HESNA: Sağol. Diyordum ki...

DÜRDANE: Eee?

HESNA: Kocakarıya bir danışsak.

DÜRDANE: Ben yolu bilirim.

HESNA: Üç gündür bir Allahın kuluna raslamadık daha.

DÜRDANE: Kocakarı ne bilsin?

HESNA: Herşeyi bilir derler. Hep görmek isterdim kocakarıyı. Hep dururmuş durduğu yerde. Anam da söylerdi, onun anası da anneannesinden duymuş. Hazır buraya kadar gelmişiz. Bir yol...

DÜRDANE: Çok yaşlı olmalı.

HESNA: Hep yaşlıymış, öyle derler. Oldum olası. Buraya kadar gelmişken...

DÜRDANE: Bir şartla...

HESNA: Söyle.

DÜRDANE: Azık ta bulursa bize.

HESNA: Bilmem.

DÜRDANE: Yoksa dönersin gerisin geri, azık bulursun bana. Kafam zaten yüklü. Bir de senin yükünü taşıyamam kafamda.

HESNA: Denerim.

İSMAİL: (**KENARDA**) Kocakarı dediklerini ben de duyardım hep. Herşeyi bilir derdi herkes. Herşeyi bilir de ne demeye kocakarı olmuş? Saf bu millet işte. Paçavralar içinde yaşarmış, ne yıkanırmış, ne saçını kesermiş, ne de tırnağını. Herşeyi bilirmiş te

bunları niye bilmezmiş ki? Niye bilmezmiş safa sürmeyi, keyif yapmayı? Saf millet işte. Adı çıkmasın bir kez, herkes te hemen inanır her denilene. Herşeyi bilirmiş te şehrin yolunu niye bilmezmiş, oturmuş o viranede? Nuh-u Nebiden kalmaymış derler o virane. Kırk odası varmış bir zamanlar. Odalar gitmiş, ama kapıları hala dururmuş derler. O kapılardan birinin ardında da kocakarı otururmuş. Ben daha çocukken duyardım. Ulan Dürdane, ben çocukken kocakarıydı, şimdiye kalır mı hiç? Benim avrat ta uydu Dürdane'nin aklına... Beyliği batsın. Gideyim de çocuklara bir çorba pişireyim bari.

(DÜRDANE KARAKIZIN ÜSTÜNDE, HESNA ELİNDE YULAR, GİRERLER. 40 KAPILI VİRANENİN ÖNÜNE GELMİŞLERDİR.)

DÜRDANE. (BAKINIR) Ne muhteşem saray. Aynı filmlerdeki gibi.

HESNA: Kırk kapılı virane.

DÜRDANE. (SESLENİR) Kocakarı!

HESNA: Şşşt, ayıp!

DÜRDANE: Kocakarıya kocakarı demek mi ayıp olan?

HESNA: Yardım isteyeceksek ayıp.

DÜRDANE: Ben düşündüğümü söylerim. Korkmam kimseden.

HESNA: Ah Dürdane, dürüst, dobra Dürdane

Güler yüz, tatlı dil göster yol bilene

DÜRDANE: Bir kişi ki yalan tatlı dile teşne

Gösterdiği yolun ben sığıym içine

(SESLENİR) Kocakarı! Ko...

HESNA: (KESEREK BASTIRIR.) Teyze! Teyzeciğim!

KOCAKARI: (KAPILARDAN BİRİNİN ARDINDAN) Ne var haspa?

HESNA: Nasıl da bildi. Dilini yiyeyim senin teyzem benim. Dilin sürçtü herhalde. Haspa değil Hesna.

KOCAKARI: Ne var eşeğin sıpası?

HESNA: Bak, onu da bildi. Sıpası evde kaldı, Karakız babası.

DÜRDANE: Nerdesin koca...

HESNA: (ATILIR) Bilge! Nerdesin koca bilge?

KOCAKARI: Her kapının ardında.

DÜRDANE: Ne pis koku bu?

HESNA: Yıkanmazmış hiç.

(KOKLAYA KOKLAYA KOCAKARININ HANGİ KAPININ ARDINDA OLDUĞUNU BULMAYA ÇALIŞIRLAR.)

DÜRDANE: Hepsi birbirinden beter.

HESNA: Hepsi hepsi kırk kapı zaten. Birer birer deneyelim.

DÜRDANE: Olmaz. Dürdane'ye yakışmaz. İlk açtığım kapı doğru olmalı.

HESNA: Bildiğince yap öyleyse.

(KARAKIZ KAPILARDAN BİRİNE DOĞRU GİDER, KUYRUĞUNU KALDIRIR, PİSLEMeye BAŞLAR.)

HESNA: **(KARAKIZ'I GÖRMÜŞTÜR. BİR BAŞKA KAPIYA DOĞRU GİTMekte OLAN DÜRDANE'YE)** Dur. Dürdane, dur!

DÜRDANE: **(DÖNER)** Ayakbağı olma bana. Gene ne var?

HESNA: **(EŞEĞİ GÖSTERİR)** Bir hikmet var bunda.

DÜRDANE: Ne yâni? Eşegin sıçtığı yere mi gitsin Dürdane?

HESNA: O da Allahın bir yaratığı, sana yol gösteriyor işte Cenab-ı Mevlâ.

DÜRDANE: Eşseoleşsek!

(KARAKIZ ANIRIR)

HESNA: Buraya gel diyor.

DÜRDANE: Ulan Hesna...

(KARAKIZ'IN ÖNÜNDE ANIRDIĞI KAPI İÇERİ DOĞRU AÇILIR. İÇERDE KOCAKARI BAĞDAŞ KURMUŞ, OTURMAKTADIR.)

KOCAKARI: Anıran hanginizdi?

(HESNA GİDER, KOCAKARI'NIN ELİNİ ÖPER. DÜRDANE KOKUDAN UZAK DURMAKTADIR.)

HESNA: Rahatsız ettik, kusura bakma.

KOCAKARI: Üç tanesi beş altın.

DÜRDANE: Bundan gelecek hayır Allah'tan gelsin.

KOCAKARI: Allah'ın hayır işlediğini hiç gördün mü sen? Ben görmedim. **(DÜRDANE'Yİ KASDEDEREK)** Kim bu kasıntı?

HESNA: Kahramanımız.

KOCAKARI: Ya sen?

HESNA: Çömezi.

KOCAKARI: Şurda arkada azık var. İşiniz bitince torbanızı doldurun.

HESNA: **(DÜRDANE'YE)** Gördün mü?

DÜRDANE: Bu iyiliğini karşılıksız bırakmaz Dürdane.

KOCAKARI: Senden gelecek hayır Allah'tan gelsin.

HESNA: Bir maruzatımız vardı.

KOCAKARI: Deli Dumrul'dan size ne?

DÜRDANE: Nerden bildin?

HESNA: **(DÜRDANE'YE)** Dedim ben sana.

KOCAKARI: Tanırım pezevengi, köprüsü her yolun sonunda durur. Geçenden üç alır, geçmeyenden beş. Ama o da Allahın bir davarı. Üçten beşten elinde ancak yarım kalır.

HESNA: Nerde buluruz?

DÜRDANE: Kürşat'ıma giden her yolu mızrağımla açarım ben.

KOCAKARI: Ne mızrağı?

HESNA: Gözünün yağını yiyeyim, hangi yanda?

KOCAKARI: Ne o yanda ne bu yanda,
Kırk kapının en sonunda...

DÜRDANE: Gidelim. **(HESNA'YA)** Azığı al.

KOCAKARI: Otuz dokuz kapıyı aç,
Kırka geldin mi hemen kaç.

DÜRDANE: Dürdane kaçmaz hiç bir şeyden.

HESNA: Dur bir dakika, dinleyelim.

KOCAKARI: Üç tanesi beş altın.

HESNA: Neyin, a güzel teyzem?

KOCAKARI: Aklın, a aptal haspa.

DÜRDANE: Soyguncu bu.

KOCAKARI: Arka taraf azık dolu. Bedava vermiyorlar adama, ne yapayım?

DÜRDANE: Nerden bulalım biz altını. **(HESNA'YA)** Yürü hadi.

HESNA: Dur hele. **(KOCAKARI'YA)** Kırka gelince hemen kaç dedin.

DÜRDANE: Yürü!

HESNA: Kırk kapının en sonunda dedin.

KOCAKARI: İtme kapıyı, açma kutuyu
Bakma aynaya, görme kötüyü

DÜRDANE: Kırk kapının en sonunda dedin, hemen kaç dedin, itme kapıyı dedin.

KOCAKARI: Ne dediğimi bana söylüyor. Belli kahraman bu.

DÜRDANE: Her kapıyı açar benim mızrağım.

HESNA: Akıl ver aptal Hesna'ya, a benim güzel teyzeciğim.

KOCAKARI: Bu kadar eşantiyon yeter. Olmayan aklınız yattıysa aklımın dediğine, üçü beş altın.

DÜRDANE: Doğruluktan şaşmaz Dürdane.

HESNA: Bize biraz indirim yap-san, fukarayız.

KOCAKARI: Daha çok almam gerek ya sizden, hadi neyse. Fukara kısmısı aklın kıymetini hiç bilmez zaten bedava oldu muydu.

HESNA: Bir altınım var, yüz görümlüğüm. **(KOYNUNDAN ÇIKARIR.)** Al, helâl hoş olsun.

KOCAKARI: **(ALTINI ISIRIR, SAHTE Mİ DİYE BAKAR.)** Sana olsa vermem de, o andavallıya çok gerekli. Akılsız senin de başını yakar.

HESNA: He mi, canım teyzem?

KOCAKARI: Olsun bakalım. **(DÜRDANE'YE)** Gel, sen de otur şuraya. Dediklerimi belle bir iyice. Kafanda çok boş yer var nasılsa, iyice yerleştir içine. Ne demiştik?

HESNA: Otuz dokuz kapıyı aç
Kırka gelince hemen kaç

KOCAKARI: Hmmm?

HESNA: İtme kapıyı, açma kutuyu
Bakma aynaya, görme kötüyü... Sonra?

KOCAKARI: Ucuza gidiyor ya neyse.

HESNA: Sonra?

KOCAKARI: İnsan ol burnun havada gezme
Kendini dev aynasında görme

DÜRDANE: Ulan kocakarı, sen kim oluyorsun da anlı şanlı Dürdane'ye... **(KOCAKARININ ÜSTÜNE YÜRÜR AMA KOKUDAN FAZLA YAKLAŞAMAZ.)**

KOCAKARI: **(DÜRDANE'YE BAKAR. HESNA'YA)** Zavallı haspam.

HESNA: Ayağının tozu olayım teyzeciğim benim.

KOCAKARI: **(DÜRDANE'YE)** Belledin mi?

DÜRDANE: Belledim. **(HESNA'YA)** Yazık oldu senin yüz görümlüğüne. Lâf ucuz.

KOCAKARI: Akıl az, hayat kısa.

HESNA: Akılsız Hesna senin o dillerine feda.

KOCAKARI: Yaş tahtaya, mandepsiye basma
Sakın ipin ucunu kaçırma

HESNA: Kaçırmam teyzem benim.

KOCAKARI: **(DÜRDANE'YE)** Belledin mi iyice?

DÜRDANE: Burnun havada gezme, yaş tahtaya basma.

KOCAKARI: Sırayla. İnsan ol burnun havada gezme, kendini dev aynasında görme. Sonra?

HESNA: Yaş tahtaya, mandepsiye basma
Sakın ipin ucunu kaçırma

KOCAKARI: Şimdi sonuna geldik. Benim de soluğum tükendi. Bir altına kelepir yakaladınız namussuzlar. Yufka yürek olmuşum ben yaşlandıkça.

HESNA: Yufka yüreğine kurban.

KOCAKARI: Son da bu. İyi dinleyin:

Olur olmaz deme olmaz olmaz

Belli olmaz, ne olur ne olmaz

DÜRDANE: Tamam, azığı al Hesna, gidelim.

(HESNA KOCAKARI'NIN ELİNİ ÖPER.)

KOCAKARI: Sırayla ha, sırayı unutmayın.

HESNA: (ARKADA AZIK TORBASINI DOLDURURKEN) Unutmayız, teyze, unutmayız.
Dillerin dert görmesin.

KOCAKARI: Gidin artık, hadi. Kokunuzdan burnumun direği kırıldı.

(ÇIKARLAR. KAPI KAPANIR. KARAKIZ BİR BAŞKA KAPININ ÖNÜNDE ANIRMAYA BAŞLAR.)

DÜRDANE: Gel lan buraya, Karakız.

(KARAKIZ HALA ANIRIR. BİRDEN KARAKIZIN ÖNÜNDE ANIRDIĞI KAPI AÇILIR. İÇERDE KOCAKARI BAĞDAŞ KURMUŞ, OTURMAKTADIR.)

KOCAKARI: Anıran hanginizdi?

(HESNA ŞAŞKINLIK İÇİNDE KAPIYI KAPATIR.)

DÜRDANE: Azığımız da tamam, gidelim artık. Kırkıncı kapıyı bulalım.

(HESNA MERAKLA BİR KAPI DAHA AÇAR. İÇERDE KOCAKARI BAĞDAŞ KURMUŞ, OTURMAKTADIR.)

KOCAKARI: İtme kapıyı, açma kutuyu

Bakma aynaya, görme kötüyü

(HESNA PANİK İÇİNDE KAPIYI KAPATIR.)

DÜRDANE: Kaç oldu?

HESNA: Ne bileyim ben? (BİR BAŞKA KAPI AÇAR. İKİ KİŞİ SIRTLARI DÖNÜK OTURMAKTADIRLAR. KARŞILARINDA KOCAKARI BAĞDAŞ KURMUŞ, OTURMAKTADIR.)

KOCAKARI: İnsan ol burnun havada gezme

Kendini dev aynasında görme

(HESNA TELAŞLA KAPIYI ÇARPAR)

DÜRDANE: Hep aynı şeyleri söylüyor bu. (HESNA'YA) Kaç oldu kapı?

(HESNA DUYMAZ BİLE. BİR BAŞKA KAPIYI AÇAR. İKİ KİŞİ SIRTLARI DÖNÜK OTURMAKTADIRLAR. KARŞILARINDA KOCAKARI BAĞDAŞ KURMUŞ, OTURMAKTADIR.)

KOCAKARI: Yaş tahtaya, mandepsiye basma

Sakin ipin ucunu kaçırma

DÜRDANE: Herkese söylediği hep aynı bunun. Paramız boşa gitti.

(HESNA BİR BAŞKA KAPIYI AÇAR. SIRTLARI DÖNÜK İKİ KİŞİ, KARŞILARINDA DA KOCAKARI BAĞDAŞ KURMUŞ, OTURMAKTADIRLAR.)

KOCAKARI: Olur olmaz deme olmaz olmaz

Belli olmaz, ne olur ne olmaz

HESNA: Teyze! Teyze! Ben de sandım ki...

KOCAKARI: Akıl az, hayat kısa

Az ola doğru ola...

(KOCAKARI VE KARŞISINDAKİLER DUMAN İÇİNDE KAYBOLURLAR. DÜRDANE VE HESNA DUMANIN İÇİNDE KAPILARI SAYA SAYA YÜRÜRLER.)

İSMAİL: (KENARDA) Üç bakkala... Oniki Mehmet efendiye... Yok, yok, oniki verirsem...

DÜRDANE: Otuz bir...

İSMAİL: Sekizle idare etsin bu ay da...

HESNA: Otuzüç...

DÜRDANE: Otuziki. Karıştırma kafamı...

İSMAİL: Kasabınki... Ne aldım ki kasaptan bu ay... Olsa olsa yedi...

DÜRDANE: Otuzdört...

İSMAİL: Selim'e pabuç... Bir ay daha beklese...

HESNA: Otuzbeş...

DÜRDANE: Tamam.

İSMAİL: Bu ay odundan kısarsam, üç te ordan...

HESNA: Otuzaltı...

DÜRDANE: Otuzyediyedi...

İSMAİL: Ulan bari bir bulgur pilavı yapabilseydim. Çocuklar...

HESNA: Otuzsekiz...

İSMAİL: Defter kalem, de ki dört te o...

DÜRDANE: Otuzdokuz...

HESNA: Kırk!

DÜRDANE: Kırk!

(KARAKIZ ANIRMAYA BAŞLAR.)

HESNA: En son buymuş zaten.

DÜRDANE: Aç!

HESNA: Ne?

DÜRDANE: Aç dedim.

HESNA: Kocakarı...

DÜRDANE: Her kapının ardında zaten. Burda da o var herhalde. Aç, korkma. Ben varım arkanda.

(KARAKIZ ANIRIR.)

HESNA: Dememiş miydi? Unuttun galiba.

DÜRDANE: Ne?

HESNA: Açma kapıyı, söyletme kötüyü...

DÜRDANE: Kaç tane açtık bundan önce. Birşey olmadı. **(HESNA SUSAR)** Oldu mu?

HESNA: Doğru, olmadı.

DÜRDANE: Aç o zaman.

HESNA: Sen daha iyi bilirsin. **(KIRKINCI KAPIYI AÇAR.)**

(DAHA ÖNCEKİLERİN AKSİNE İÇERİSİ KARANLIKTIR. DUMAN DAĞILIR. İSMAİL KAYBOLUR. İÇERİ GİRERLER. GİRMELERİYLE SAHNE YAVAŞ YAVAŞ KARARIR. ÇOK TATLI BİR MÜZİK DUYULUR. KARAKIZ'IN ARADA BİR ACIKLI ACIKLI ANIRMASI MÜZİĞE KARIŞIR. SAHNE YENİDEN YAVAŞ YAVAŞ HAFİFTEN AYDINLANDIĞI ZAMAN KIRKINCI ODANIN İÇİNDEDİRLER. ODA ÇOK BÜYÜK VE BOMBOŞTUR. YALNIZCA YERDE BİR KUTU VARDIR. YERDEKİ KUTUDAN GELEN HAFİF IŞIKTAN BAŞKA IŞIK YOKTUR.)

DÜRDANE: **(FISILTIYLA)** Gördün mü, hiç birşey de olmadı işte.

HESNA: **(FISILTIYLA)** Göremiyorum ki zaten birşey.

DÜRDANE: **(FISILTIYLA)** Gözümüz alışır birazdan.

(GÖZLERİ KARANLIĞA ALIŞTIKÇA SAHNE KUTUDAN GELEN IŞIKLA GİDEREK BİRAZ DAHA AYDINLANIR.)

DÜRDANE: Gördün mü kutuyu? Bütün sırlar bunun içinde işte. Aç!

HESNA: Olmaz!

DÜRDANE: Ne demişti kocakarı? Olmaz olmaz deme, olur olmaz... **(KARAKIZ ANIRIR.)** Onun gibi birşey işte. Hatırlasana. Benim kafam daha önemli şeylerle dolu. Kocakarının dediklerini hatırlamak senin görevin. Neydi?

HESNA: Olur olmaz deme olmaz olmaz

Belli olmaz, ne olur ne olmaz

DÜRDANE: Öyle birşey işte. Olmaz deme onun için.

HESNA: Sırayla demişti ama. İlki başkaydı.

DÜRDANE: Bunağın sıra mı bildiği vardı ki?

HESNA: İtme kapıyı, açma kutuyu

Bakma aynaya, görme kötüyü

DÜRDANE: İttik kapıyı, açtık. Ne oldu ki?

HESNA: Korkarım.

DÜRDANE: Aramızdaki fark bu zaten. Onun için ben kahramanım, sen de çömez. Korkunun ecele faydası yok.

HESNA: Ecelimiz geldi mi yâni?

DÜRDANE: Lâfın gelişi. (**HESNA KORKUYLA DURUR.**) Ulan Hesna, ulan aptal, mankafa Hesna. Tüm ömrünce korktun da ne oldu? Pirzola biftek mi yedin? Baklava börek mi yedin her öğün? Beylikler mi edindin? Kır atlı şehzade mi aşık oldu elâ gözlerine? Aşıklar mı ağıt yaktılar aşkıandan? Fare gibi yaşadın korkuyla beni görmeden önce. Korkmamayı öğreteceğim sana sonunda, korkudan ölsem bile. Aç, hadi!

HESNA: Kutuyu mu? Tövbe!

DÜRDANE: Arkanda ben varım.

HESNA: Karanlık!

DÜRDANE: Aydınlanıyor yavaştan. Aç hadi, korkma.

HESNA: İtme kapıyı, açma kutuyu demişti.

DÜRDANE: Kocakarı masalı hepsi.

HESNA: Korkarım.

DÜRDANE: Arkandayım.

HESNA: Kahraman sensin, sen aç.

DÜRDANE: Kötü birşey çıkarsa kutudan, sen koruyabilir misin beni? Ah Hesna, işlet azıcık kafanı. Arkanda Dürdane varken birşeycikler olmaz sana. Aç, aç hadi, uzatma.

HESNA: Dışarı çıkaralım kutuyu, dışarda açalım, aydınlıkta.

DÜRDANE: Kaldır bakalım, kaldırabilirsen.

(HESNA KUTUYU KALDIRMAYA ÇALIŞIR. KUTU UFACIK OLMASINA KARŞIN ÇOK AĞIRDIR. HESNA YERİNDEN BİLE KIPIRDATAMAZ. DIŞARDAN KARAKIZ'IN ANIRMASI DUYULUR. HESNA İRKİLİR, ELİ AYAĞI DOLAŞIR, KUTUYA ÇARPAR VE KAZARA KUTUNUN KAPAĞI AÇILIR. SAHNE BİR ANDA GÖZ KAMAŞTIRICI BİR IŞIKLA DOLAR. SALINA SALINA SAHNENİN BİR UCUNDAN ÖTEKİ UCUNA KÜRŞAT GEÇER. HESNA İLE DÜRDANE IŞIKTAN GÖZLERİNİ OVUŞTURMAKTADIRLAR. DÜRDANE, TAM ÇIKARKEN KÜRŞAT'I GÖRÜR.)

DÜRDANE: (**KÜRŞAT'IN ARDINDAN SEĞİRTİR.**) Aslanım benim, Kürşat'ım, gözleri karam, yakışıklım, erkeğim...

(KÜRŞAT KAYBOLMUŞ, HESNA KORKUDAN SİNMIŞTIR.)

DÜRDANE: (**KÜRŞAT'I BULAMADAN DÖNMÜŞTÜR.**) Yok. Ama biliyorum bu yolun beni Kürşat'ıma götüreceğini.

HESNA: Ne Kürşat'ı? Kırkıncı odanın içindeyiz Dürdane. Işık beynine vurdu herhalde.

DÜRDANE: Görmedin mi?

HESNA: İyi saatte olsunlar! Gel kaçalım burdan. Tekin değil bu kutu. Kocakarı...

DÜRDANE: Ne var içinde?

HESNA: Kendin bak.

DÜRDANE: Ben de seni çömez diye...

HESNA: Ben gidiyorum.

(HESNA KAPIYI BULMAYA ÇALIŞIR. KAPI FALAN YOKTUR.)

DÜRDANE: İş başa düştü. Senden hayır yok, belli.

(DÜRDANE KUTUNUN İÇİNE ELİNİ DALDIRIRKEN HESNA KORKUDAN ELLERİYLE GÖZLERİNİ KAPATIR.)

DÜRDANE: (KUTUDAN BİR AYNA ÇIKARMIŞTIR. AYNANIN KADİFE BİR KILIFI VARDIR. KILIFIN BAĞCIĞINI ÇÖZERKEN...) Gördün mü, yokmuş korkacak birşey...

HESNA: Aynaysa bakma!

DÜRDANE: Ah aptalım benim, korkağım Hesna. **(AYNAYI KILIFINDAN ÇIKARIR, BAKAR. HESNA, YÜZÜNÜ ELLERİYLE KAPAMIŞ, KORKUYLA ARKASINI DÖNMÜŞTÜR.)**

HESNA: (ÇIĞLIK ÇIĞLIĞA) Bakma aynaya, görme kötüyü.

(DÜRDANE AYNAYI ÇIKARMIŞTIR. HESNA'YI DUYMAZ BİLE, AYNAYA BAKAR. KORKUNÇ BİR MÜZİKLE BİRLİKTE SAHNE TÜMDEN KARARIR. DIŞARDAN KARAKIZ'IN ANIRMASI DUYULUR. MÜZİK YÜKSELİRKEN...)

TEPEGÖZ: (SESİ DUYULUR) Burnuma insan kokusu geliyor!

KARAKIZ: Bu duyduğunuz Tepegöz'ün sesi. Hani tepesinde tek bir gözü olan dev var ya o işte. Dürdane'yle Hesna aynaya bakınca kendilerini birden Tepegöz'ün mağarasında buldular. Bana da dediler ki dekoru değiştirip Tepegöz'ün mağarasını hazırlamak vakit alacak biraz, sen çık ta oyala azıcık seyirciyi. Eşeklik bende işte kabul ettim. Ne anlatayım size bilmem ki? Peki onlar Tepegöz'ün mağarasına gittiler de ben geride mi kaldım? Bundan sonraki maceralarda ben yok muyum? Varım elbet. Tepegöz'ün mağarasını nasıl bulacağım diye aklınızdan geçiyordur belki. Bilirim, tüm tepegözlerin yerini bilirim ben. Eşeksek aptal değiliz ya. Bana zarar gelmez onlardan. Tepegözler akıllıdır, kültürlüdürler pek ama ailecek insan düşmanındırlar. Az sonra sahne hazır olunca ben de gireceğim Tepegöz'ün mağarasına. Önemli bir işim olacak orada. Şimdiden söyleyip te eşek gibi keyfinizi kaçırmanın alemi yok. Sırası gelince görürsünüz. Siz bakmayın benim böyle görüldüğüme. Soyludur ailem benim. Eşeklik raconunu dededen toruna aktarmışlar, aktarıırken geliştirmişler, inceltmişlerdir. Bilmezsiniz tabii. Eşekliğin en birinci kuralı sırtına ne kadar yük vururlarsa vursunlar ses çıkarmamaktır. İkinci kuralı da tembellik etmemektir. Ne kadar çok çalışırsa bir eşek, kasları o kadar gelişir, eti de o kadar tatsız olur. Kayış gibi olur. Böylelikle de sağmal ineklerin, aptal koyunların başına gelenler gelmez eşeklerin başına. Üçüncü kuralı da akıllı olduğunu belli etmemektir. Şimdi Dürdane ile Hesna duysa benim burada sizinle konuştuğumu, ulan eşseoleşsek, biz seni eşek belledik te yanımıza aldık, ukalâlığın alemi yok, bas git demezler mi. Rahmetli babam anlatırdı hep. Babası bir gün sahibinin aptallığına dayanamamış, akıl vermeye

kalkmış. Sahibi de büyükannem sudan gelinceye kadar bir dövmüş bir dövmüş zavallı dedemi, sonra da pastırmacıya postalamış. Bu büyük ders olmuş babama. Anlatır dururdu. Ah oğlum derdi, eşek oğlum, sen sen ol, eşekliğini bil, insanlara akıl vermeye kalkma. Kendisi daha geçenlerde öldü. Beli kırıldı yazık. Ama eşek gibi yaşadı, eşek gibi, dövülmeden, kesilmeden, alnı açık, eşek gibi yaşadı, evlâdını, torunlarını gördü. **(GÖZLERİ DOLAR)** Çok muhteremdi garibim.

TEPEGÖZ: (SESİ DUYULUR) Burnuma insan kokusu geliyor!

KARAKIZ: Sahne hazır her halde. Bana müsaade.

(TEPEGÖZ'ÜN MAĞARASI. ORTADA ÇOK BÜYÜK BİR AYNA. BİR YANI KONKAV DEV AYNASI, DİĞER YANI DA KONVEKS, YANI HERŞEYİ KÜÇÜLTEN BİR AYNA. AYNANIN ŞEKLİ BİR ÖNCEKİ SAHNEDEKİ KÜÇÜK AYNANIN AYNIDIR. DİBİNDE YİNE BİR ÖNCEKİ SAHNEDEKİ AYNANIN KILIFININ DAHA BÜYÜĞÜ KADİFE BİR KILIF VE BAĞCIĞI DURMAKTADIR. SAHNE AYDINLANDIĞINDA DÜRDANE VE HESNA AYNANIN KONVEKS TARAFINDAN GİRİP KONKAV TARAFINDAN ÇIKMIŞLAR GİBİ YUVARLANIP DÜŞERLER. AZIK TORBASI, HESNA'NIN ÖRGÜSÜ, DÜRDANE'NİN TAVAN SÜPÜRGESİ HEPSİ BİR TARAFA SAÇILMIŞTIR. KARAKIZ GİDER, İKİSİNİN DE YÜZLERİNİ YALAR. YAVAŞ YAVAŞ KENDİLERİNE GELİRLER. KARAKIZ BU ARADA AYNAYA BAKMAMAYA BÜYÜK ÖZEN GÖSTERİR. YERDE İRİLİ UFAKLI KAYALAR, BİR TANE BÜYÜCEK BİR KAYA, BİR BAŞKA KÖŞEDE DE BİR ODUN YIĞINI VARDIR.)

TEPEGÖZ: (SESİ DUYULUR) Burnuma insan kokusu geliyor!

(KARAKIZ YERDE BAYGIN YATAN DÜRDANE İLE HESNA'NIN YANINA KIVRILIP YATAR.)

TEPEGÖZ: (SESİ DUYULUR) Burnuma insan kokusu geliyor!

(KARAKIZ YATTIĞI YERDEN BAŞINI KALDIRARAK ANIRIR.)

TEPEGÖZ: (GİRER) Heeeeyt, heeeeyt

Tepe tepe Tepegöz

Benim adım Tepegöz

Tepe tepe tepegöz

Yoktur bana yan bakan

İnsan eti yerim ben

Benim adım Tepegöz

Alttakiler' görmem ben

Hiç başımı eğmem ben

Tepe gözüm tepemde

Eğilirim görürüm

Büyüklerin önünde

Heeeeyt, heeeeyt

Tepe tepe Tepegöz

Mağ'ramda herşeyim var

TV, video, göz göz...

Odalar salonlarım

Arabam, yatım, uçag'm

İnsan eti yerim ben

(EĞİLİR, TEPEDEKİ GÖZÜYLE YERDE YATANLARA BAKAR. KARAKIZ BİRAZ DİKELEREK DÜRDANE VE HESNA'NIN ÖNÜNE GEÇER, TEPEGÖZ'ÜN ONLARI GÖRMESİNİ ENGELLER, SEVİMLİ SEVİMLİ ANIRIR.)

TEPEGÖZ: (KARAKIZ'I OKŞAR) Ah yavrum benim, ne de güzelmiş gözlerin senin.

(KARAKIZ ŞIMARIK ŞIMARIK ANIRIR. ANIRMASI TEPEGÖZ'ÜN BİR SONRAKİ ŞARKISININ UYGUN YERLERİNDE TEPEGÖZ'E EŞLİK EDECEKTİR.)

TEPEGÖZ: Hayvanları severim

Şiir okur ağlarım

Wagner bile dinlerim

Yufka yürekliyimdir de

İnsan eti yerim ben

Gel eşeğim benim, yavrum, güzel gözlüm. Vah canım, insan kokusu sinmiş üstüne. Neler çektirdiler sana kimbilir. Anlat bana derdini.

(KARAKIZ BAŞINI TEPEGÖZ'ÜN OMUZUNA KOYAR, ACIKLI ACIKLI ANIRIR. ANIRMASI TEPEGÖZ'ÜN BİR SONRAKİ ŞARKISININ UYGUN YERLERİNDE TEPEGÖZ'E EŞLİK EDECEKTİR.)

TEPEGÖZ: (GÖZLERİ YAŞLI) Göster bana neredeler

Bucak bucak kaçsınlar

Tepegöz'ü görenler

Tepe tepe Tepegöz

İnsan eti yerim ben

(KARAKIZ ARKASINDAKİLERİ GİZLEMeye ÖZENEREK DOĞRULUR, TEPEGÖZÜN DİKKATİNİ KENDİ ÜZERİNE ÇEKEREK ÖNÜNE DÜŞER, KUYRUĞUYLA GEL GEL İŞARETİ YAPAR. KARAKIZ ÖNDE, TEPEGÖZ ARDINDA, ÇIKARLAR.)

DÜRDANE: (KENDİNE GELİR) Hesna!

HESNA: Hııı?

DÜRDANE: Kalk kız, mızrağımı getir!

HESNA: (SERSEMLEMİŞTİR.) Vallaha ben yapmadım, tövbe, iki gözüm önüme aksın...

DÜRDANE: Benim ben, Dürdane!

HESNA: Dürdane değilim ben, vallaha da billaha da. Boklu Hesna derlerdi eskiden, şimdi...
(**KARŞISINDA DÜRDANE'NİN OLDUĞUNU FARKEDER. BİR AN DURUR.**) Söyle. Düş bu de. Uyandır beni. (**DURUR**) Aynaya baktın. Baktın değil mi? Ah Dürdane...

DÜRDANE: Kendine gel. Elbet baktım aynaya. Yoksa tıklılıp kalacaktım kırkıncı odada.

HESNA: Ben de ordaydım, unuttun galiba.

DÜRDANE: İyi ya işte.

HESNA: Bundan iyiydi kırkıncı oda. Sırtım diken diken, korkuyorum Dürdane.

DÜRDANE: Korkma, ben varım yanında.

HESNA: Sağol. (**SÜPÜRGEYİ BULUR.**) Al mızrağımı.

DÜRDANE: Sağol. Karakız nerde?

HESNA: Bir yere kaybolmaz, merak etme.

DÜRDANE: Aynaya bakmış mıydı o da?

HESNA: Eşek aynadan ne anlar? Hem dışardaydı zaten.

DÜRDANE: Hay Allah!

(**DIŞARDAN KARAKIZ'IN ANIRMASI DUYULUR.**)

HESNA: Şükür!

(**DÜRDANE ÇEVRESİNİ KOLAÇAN EDER.**)

HESNA: Nerdeyiz dersin?

DÜRDANE: Kürşat'ımın izinde.

HESNA: İyi de burası ne? Tekin değil besbelli. Kanım donacak gibi. Neresi burası?

DÜRDANE: Kürşat'ıma giden yol.

HESNA: Yol gibi değil de pek...

DÜRDANE: Ufak şeylerle sen yor kafanı. İlerliyoruz, onu biliyorum ben. Kürşat'ımın izinde.

HESNA: Mağaraya benziyor. Yarasa falan yoktur inşallah.

DÜRDANE: İlerliyelim.

HESNA: Dur, bekle. (**DÜRDANE, SÜPÜRGE ELİNDE, BURNU HAVADA, UZAKLAŞIR.**) Dikkatli at adımını. Nereye?

DÜRDANE: Hiç birşeyden korkmaz Dürdane.

HESNA: Dur. (**AYNAYI İLK KEZ GÖRMÜŞTÜR.**) Ayna!

DÜRDANE: Tamam, tamam, uzatma. Baktım dedim işte. Gözüm ilerde olmalı hep. Bırak geçmiştekileri, değirmen taşı olma boynuma..

HESNA: Onu demedim. Ayna. Burda, şu dibinde kıvrıldığımız da ayna. Hem de kocaman. Dev aynası.

DÜRDANE: Ne demek dev aynası?

HESNA: (ANIMSAR) İnsan ol burnun havada gezme
Kendini dev aynasında görme

DÜRDANE: Dur, geliyorum.

HESNA: Bakma sakın. Kendini dev aynasında görme. Teyze söylemişti.

DÜRDANE: Bırak. Hiç doğru dürüst ayna görmedim şimdiye kadar. Yalancı ne kadar ayna varsa. Hepsinde gördüğüm aynı hep. Paçoz kenar mahalle dilberi...

HESNA: Dürdane'ciğim...

DÜRDANE: Yalan mı? İşe yarar bir ayna gördün mü sen hiç? Beni olduğum gibi, anımla, şanımla gösteren, kahramanlığımı yansıtan, yüreğimi göğerten?

HESNA: Ben biliyorum senin kahramanlığını Dürdane'ciğim. Yetmez mi? Kürşat ta görünce seni... **(AYNAYA BAKMAYA HAZIRLANIP BURNUNU HAVAYA DİKELTEN DÜRDANE'Yİ, KENDİSİ AYNAYA BAKMADAN ENGELLEMEYE ÇALIŞIR.)**

İnsan ol burnun havada gezme

Kendini dev aynasında görme

DÜRDANE: (AYNAYA BAKTIKÇA TAVRI BÜYÜR SESİ YÜKSELİR) Kocakarı masalı bunlar. Küçük insanlar için. Hesna gibi, İsmail gibi solucanlar için, salyangozlar için. Dürdane gibiler olmasaydı neye varırdı şu dünyanın hali? Ağaçlardan meyva toplardık halâ. Eşek gibi gelir, eşek gibi giderdik kötülere saldıran olmasa Dürdane gibi. Gözünü budaktan sakınmayanlar olmasaydı ne olurdu dünyanın hali. Vay anam vay, ne Dürdane'ymişsin sen be! Mızrağı sivri, aklı evvel, yüreği mangal gibi! Var mı benim karşımda duracak kişi! Var mı bileğimi bükecek erkek! Siler geçirim be! Yıkar sererim alimallah!

HESNA: Dürdane!

DÜRDANE: Ne bu sinek vızıltısı kulağımın dibinde?

HESNA: Benim, Hesna, çömezim, şanlı Hesna!

DÜRDANE: Savul kadın, savul önümden! Ayağına bağ olma kahraman Dürdane'nin!

HESNA: Dev aynası bu Dürdane, teyze...

DÜRDANE: Bir ayna çıktı sonunda beni olduğum gibi gösteren. O ne boy, o ne bos be yavrum, o ne endam... Kürşat'ın kurban olsun sana.

HESNA: Benim hep bildiğim Dürdane karşımda duran.

DÜRDANE: Yeter be kadın, sus artık, beni de kendin gibi sürüngen yapmaya yetmeyecek gücün. Devril, paspas ol ayağımın altına.

(HESNA'YI AYAĞININ ALTINA ALMAYA ÇALIŞIR. HESNA HAREKETSİZ DİRENİR, BECEREMEZ.)

HESNA: Hesna da eski Hesna, Dürdane de...

DÜRDANE: Hiç bilinmedi kıymetim zaten. Biliyordum bu günün geleceğini, büyüüp göğereceğimi. Heeeey, var mı bana yan bakan!

TEPEGÖZ: (DIŞARDAN SESİ KARAKIZ'IN ANIRMASINA KARIŞIR) Heeeyt! Heeeyt!

DÜRDANE: Erkeksen çık karşıma!

TEPEGÖZ: (DIŞARDAN GÜMBÜRDER) Burnuma insan kokusu geliyor!

DÜRDANE: Kimdir bu uzaktan gazel okuyan? Gel de karşıma, paylaşalım kozumuzu! Kürşat'ıma giden yolda ne olursa ezerim. Kırar döker, geçerim. Heeeey!

(TEPEGÖZ KARAKIZ'IN SIRTINDA GİRER. HESNA AYNANIN ARKASINA SAKLANIR.)

TEPEGÖZ: Kim bu haykırıp hönküren Tepegöz'ün mağarasında? **(KARAKIZ'DAN İNER.)**

DÜRDANE: (AYNAYA BAKAR, SÜPÜRGESİNİ MIZRAK GİBİ TUTARAK SALDIRIMAZ HAZIRLANIR. ANCAK BURNU HAVADA OLDUĞU İÇİN TEPEGÖZ'Ü GÖREMEZ) Tepegöz de kimmiş ki Dürdane'nin karşısında? **(ELİNDE MIZRAĞI, SALDIRIYA GEÇER, AMA GÖRMEDİĞİ İÇİN TEPEGÖZ'Ü TUTTURAMAZ.)**

HESNA: (KONVEKS AYNAYA BAKAR.) Ne kadar da küçükmüşüm. Şükürler olsun. Tepegöz göremez, küçücüğüm ben.

TEPEGÖZ: Hem de kadın! Heeeeyt, savulun be, savulun! **(BAŞINI ÖNE EĞEREK TEPEDEKİ TEK GÖZÜYLE DÜRDANE'Yİ GÖRÜR. KARAKIZ KORKUYLA GÖZLERİNİ KAPATIR. TEPEGÖZ DURUR, DÜRDANE'YE TEKRAR BİR İYİCE BAKAR. YERİ GÖĞÜ SARSAN KAHKAHALARLA GÜLMEMEYE BAŞLAR. HESNA AYNANIN ARKASINDA İYİCE SİNER. DÜRDANE KAFASINI DÜZELTİP TEPEGÖZ'Ü GÖRÜR, SÜPÜRGESİNİ SAVURMAK İÇİN HESNA'NIN YANINDA SİPER ALMAYA ÇALIŞIR.)** Biliyordum insan kokusu olduğunu. Burnum keskindir benim. Ölümünüze mi susadınız? Ne işiniz var Tepegöz'ün mağarasında behey gafil insancıklar? **(ÜSTLERİNE YÜRÜR. HESNA KAÇAR VE BU KEZ DE BÜYÜK KAYANIN ARKASINA GİZLENMEYE ÇALIŞIR. DÜRDANE TEPEGÖZ'ÜN ARKASINDAN DOLANIR, AYNAYA BAKAR. DÜRDANE'NİN ARKASINA GEÇTİĞİNİ GÖRMİYEN TEPEGÖZ GELİR, YUMRUĞUYLA KAYAYA VURMAYA BAŞLAR. HESNA İYİCE SİNER.)** Çıkın, çıkın, nasılsa kaçamazsınız elimden.

DÜRDANE: (SÜPÜRGESİNİ MIZRAK GİBİ KULLANARAK TEPEGÖZ'ÜN ARKASINDAN SALDIRIYA GEÇER.) Dön bu yana tek gözlü canavar, arkandan vurmak yakışmaz Dürdane'ye. Dön de erkek gibi dövüş benimle. Dürdane'nin hakladığı canavar olma onurunu tanıyorum sana. İnsanlık düşmanlarını temizlemek boynunun borcudur Dürdane'nin.

TEPEGÖZ: (DÖNER VE DÜRDANE'NİN SALDIRISINI KOLAYLIKLA SAVUŞTURUR. DÜRDANE YERE, HESNA'NIN YANINA, KİÇİNİN ÜSTÜNE DÜŞER.) Önce bir anlatın bakalım kıcı kırıklar. Burada ne işiniz var

anlatın hele, sizi parçalayıp yemeden. Ne ararsınız Tepegöz'ün mağarasında? Mülke tecavüz bu yaptığınız. İnsan eti sevmesem köpeklerime parçalattırırdım sizi. O zaman görürdünüz Hanya'yı Konya'yı. **(YANIT GELMEZ. TEPEGÖZ KÜKRER.)** Söyleyin dedim be! Kafamı attırmayın, çiğ çiğ yerim sizi.

HESNA: İnsafına kaldık Tepegöz bey kardeşim. Biz ettik sen etme, salıver, gidelim yolumuza, bir zararımız olmaz sana.

TEPEGÖZ: İnsanın dik alâsı. **(KARAKIZ'A ANLATIR.)** Yağcı, yaltakçı. Paçası sıkıştı mı alttan alıyor. Kuşkusuz insan bu. Sen ne dersin güzel gözlüm, insan mı bunlar? **(KARAKIZ ŞU YA DA BU BİÇİMDE YANIT VERMEK İSTEMEZ, TEPEGÖZ'ÜN ELİNİ YALAR.)**

DÜRDANE: Senin Karakız'ın eşekliğine bak, nasıl da yaltaklanıyor herife, aşağılık hayvan...

TEPEGÖZ: Varan iki. Kıskançlık. Hiç kuşku yok, insan bunlar. Ben gideyim de ateşinizi yakayım. Odun getirin şurdan!

DÜRDANE: Bana baksana sen!

(TEPEGÖZ BAŞINI EĞEREK DÜRDANE'YE BAKAR.)

HESNA: Bizim seninle bir alıp veremediğimiz yok be Tepegöz bey kardeşim. Dürdane kara sevdalı da, ayıptır söylemesi, ne yaptığını bilemiyor pek, garibanım. İzin ver yolumuza gidelim.

TEPEGÖZ: Burası benim mülküm, benim mağaram. İzin mi aldınız gelirken?

HESNA: Ocağına düştük.

TEPEGÖZ: Daha değil, az sonra düşeceksiniz. Ocağı yakmadım daha.

DÜRDANE: Ne istiyorsan söyle tepeden gözlü canavar bozması. Efendi gibi anlat. Seninle işim yok benim. Acelem var, eğlenemem. Neyse istediğin söyle, belki bir icabına bakarız.

TEPEGÖZ: Ulan, kafanızda beyin yok, elinizde mızrak yok, çıkacak yolunuz yok, kalkmış benimle pazarlık mı edeceksiniz, sersem tavuklar?

HESNA: Değil ağabeyciğim, hani bir himmet etsen de dedik...

TEPEGÖZ: Besbelli insan bu. Nasıl da yaltaklanıyor tehlikeyi görünce. Ne vereceksiniz peki, sizi salıverirsem?

HESNA: Ne demek ağabeyciğim, güçlü kuvvetli bir erkek senin gibi... Sen iste isteyeceğini de...

DÜRDANE: Bu kadar alçalmadık daha. **(GİDER, AYNAYA BAKAR)** Senin gibi canavarların topunu birden ben... **(YİNE SALDIRIYA GEÇER, TEPEGÖZ YANA ÇEKİLİR, DÜRDANE YİNE KIÇ ÜSTÜ DÜŞER.)**

TEPEGÖZ: Akıllanmıyor dayak yemeden. Olanlardan ders almasını da bilmiyor. **(KARAKIZ'A)** Ben diyorum ki, kuşkusuz insan bu. Öyle değil mi? **(KARAKIZ 'NE DİYEYİM, BİLMEM Kİ' JESTİ YAPAR.)** Hadi, hadi, bu kadar yeter, gidin de odunlarımızı getirin şurdan, çiğ çiğ yememi istemiyorsanız sizi...

(HESNA DÜRDANE'Yİ KALDIRIR. BİRLİKTE KÖŞEDEKİ ODUN YIĞININA GİDERLER. HESNA KUCAĞINA ODUN DOLDURUR. DÜRDANE DE BİRKAÇ ODUN ALIR. TEPEGÖZ'ÜN ÖNÜNDEN GEÇEREK ODUNLARI ÖTEKİ TARAFYA GÖTÜRÜRLERKEN DÜRDANE

SAKLADIĞI BÜYÜK BİR ODUNU TEPEGÖZ'ÜN KAFASINA İNDİRİR. TEPEGÖZ'ÜN GÖZÜ PATLAR, ÇOK ACI BİR ÇIĞLIK ATARAK YERE YIĞILIR. KARAKIZ TEPEGÖZ'ÜN BAŞINA GİDEREK ACI ACI ANIRMAYA BAŞLAR.)

DÜRDANE: Tamam işte. Dürdane'nin önüne çıkanın vay haline.

HESNA: Gözü patladı adamcağızın.

DÜRDANE: İyi ya, artık göremez bizi. Gidiyoruz hadi.

HESNA: Adamcağız bu halde bırakılıp da gidilir mi?

DÜRDANE: Adamcağız dediğin insan düşmanı. Afiyetle yiyecekti bizi.

HESNA: Kimbilir ne yaptı ki insanlar ona...

DÜRDANE: Yürü hadi.

HESNA: Yarasına bakayım bir. **(DÜRDANE'Yİ YOLUNDAN ÇEKEREK TEPEGÖZ'ÜN BAŞINA GİDER, ŞEFKATLE YARASINI TEMİZLER.)** Gözden hayır kalmamış.

DÜRDANE: İyi ya işte. Gidelim hadi. Kürşat'ıma kavuşmalıyım artık.

(HESNA TEPEGÖZ'ÜN YARASINI TEMİZLER, SARAR.)

DÜRDANE: Bağlayalım da arkamızdan gelmesin. **(TEPEGÖZ'Ü BAĞLAR.)**

(HESNA TEPEGÖZ'ÜN BAŞINI KUCAĞINA KOYAR VE TEPEGÖZ HESNA'NIN GAYRETİYLE KENDİNE GELMEYE BAŞLAR. KARAKIZ TEPEGÖZ'ÜN YANINA ÇÖKER, YÜZÜNÜ YALAMAYA BAŞLAR.)

TEPEGÖZ: Sen misin güzel gözlüm? Ne oldu bana? Başım! Ah, gözüm!

DÜRDANE: Dürdane'yle dalaşmayı gördün böylece.

TEPEGÖZ: Sen misin yarımı saran güzel eşeğim benim?

HESNA: Benim. Hesna.

TEPEGÖZ: Yiyecektim sizi. Ne oldu?

HESNA: Kaza. Dur kıpırdama.

TEPEGÖZ: Başıma vurdu birisi.

DÜRDANE: Ben vurdum tepeden göz. Dürdane'nin karşısında dev mi dayanır?

TEPEGÖZ: Zorda kalınca şiddet, değil mi? Aşağılık, kaba, yontulmamış insan parçası. Ne gelirse başımıza cahillerden gelir zaten. Ben senin... **(KALKMAYA DAVRANIR, DOĞRULAMAZ.)**

HESNA: Dur, zorlama kendini.

TEPEGÖZ: Yiyecektim sizi. İkinizi de. **(DURUR.)** Yarımı sarıyorsun sen benim Hesna.

HESNA: Seni bu halde bırakamazdık ya.

DÜRDANE: Yeter. Yürü hadi.

TEPEGÖZ: İnsan olamazsın sen. Söyle bana. İn misin, cin misin?

HESNA: Ne inim, ne cinim. Gitmeden insanlığımızı yapalım dedim.

TEPEGÖZ: İnsan mı? Güldürme beni. Ben sizi yiyecektim, sen bana... Dile benden ne dilersin güzel Hesna, tatlı hayvan.

DÜRDANE: Ağzını topla...

HESNA: Bırak gidelim bizi.

TEPEGÖZ: Sen gidebilirsin.

HESNA: Dürdane'siz bir işe yaramam ki ben.

TEPEGÖZ: Arkadaşını düşünüyor. Gel yavrum, Hesna'm, hayvanım benim. Kusura bakma, bilemedim insan olmadığımı.

HESNA: Bırak, hep birlikte gidelim.

DÜRDANE: Yürü hadi.

HESNA: Nasıl çıkarız buradan, bilmiyoruz.

TEPEGÖZ: Tamam. Senin hatırına. Dinle. Şurada büyük bir kaya olacak. Kaldırın o kayayı. Altında yol vardır. Nereye gider, bilmiyorum, hiç gitmedim ama mağaradan tek çıkar yol budur.

HESNA: Sağol.

TEPEGÖZ: Dur. Dürdane bu mağaradan sağ çıkan ilk insan olacak. Söz ver kimse bilmesin bunu. Ne de olsa bir adımız var.

DÜRDANE: Söz.

TEPEGÖZ: Sana söylemedim. Bir insanın verdiği söze güvenir miyim ben? (**HESNA'NIN ELİNİ TUTAR.**) Sen. Sen söz ver.

HESNA: Söz.

TEPEGÖZ: Şurada olacak. Büyük kaya.

HESNA: (**KALKAR**) Kendine iyi bak.

TEPEGÖZ: (**HALÂ YANINDA DURAN KARAKIZ'A**) Gel bir öpeyim seni de gitmeden. (**KARAKIZ'I ÖPER, YIĞILIR.**)

HESNA: Tepegöz, Tepegöz!

TEPEGÖZ: Ben ölüyorum Hesna, hakkımı helâl et.

DÜRDANE: Hadi.

HESNA: Dur, ölüyor adamcağız.

TEPEGÖZ: Yedi dakika sonra...

HESNA: Hııı?

TEPEGÖZ: Dipdiri gelirim tekrar kendime...

HESNA: Yok yahu?

TEPEGÖZ: Öldükten...

HESNA: Gözün?...

TEPEGÖZ: Eskisinden iyi görür...

HESNA: Kalayım ben...

TEPEGÖZ: Yok, git... yeniden geldiğimde... arkadaşının... işi bitiktir... (ÖLÜR)

(HESNA BÜYÜK KAYAYA GİDER, KALDIRMAYA ÇALIŞIR. KAYA KIMILDAMAZ.)

DÜRDANE: O tarafından değil. Şurdan kanırtırsan...

HESNA: Gel, ikimiz birlikte... (KAYAYI ZORLAR, KAYA KIMILDAMAZ.)

DÜRDANE: Şurda, altta bir boşluk var, oraya bir elini sokup öbürüyle yan taraftan...

HESNA: Kolum uzanmıyor. Sen o taraftan...

DÜRDANE: Akılsız Hesna. Şöyle yan dönersen kolun uzanır o zaman...

HESNA: (ZORLAR, KAYA KIMILDAMAZ.) Dürdane, gözünü seveyim, azıcık ta sen...

DÜRDANE: Ben olmasam ne yapardın ki sen. Şu yandan dedim, şu yandan...

HESNA: (KAYAYI ZORLAR.) Dürdane...

DÜRDANE: Ne var?

HESNA: Acele et, yedi dakika dedi Tepegöz. Vaktimiz kalmadı fazla...

DÜRDANE: Düşünüyorum, görmüyor musun?

HESNA: Bırak düşünmeyi, bir omuz ver, yeter... (KAYAYI ZORLAR.)

DÜRDANE: Dur, Karakız'ı getireyim.

(KARAKIZ'A GİDER, YULARINDAN ÇEKE ÇEKE GETİRMEYE ÇALIŞIR. KARAKIZ DİRENİR. DÜRDANE ZORLAR, KARAKIZ İNAT EDER. DÜRDANE KARAKIZ'I SOPALAMAYA BAŞLAR, KARAKIZ ACI ACI ANIRIR. BİR SÜRE MÜCADELEDEN SONRA KARAKIZ DÜRDANE'YE FENA HALDE BİR ÇİFTE ATAR. DÜRDANE GİDER, KAYAYA ÇARPAR, KAYA YUVARLANIR, YOL AÇILIR.)

DÜRDANE. Buldum. Yolu buldum. Elinden kurtulur mu Dürdane'nin? Hadi, bakınmayın aval aval, işimiz gücümüz var. Kürşat'ıma kavuşmalıyım. Sizi de niye taşıyım ki yanımda safra gibi. Her iş benim başıma kalıyor eninde sonunda. Yürü eşşeeleşsek. (KARAKIZ'I İTELİYEREK KAYAYA GETİRMEYE ÇALIŞIR, KARAKIZ SIYRILIR, VEKARLA KENDİ KENDİNE KAYAYA DOĞRU GİDER.) Heeeeey, savulun, Dürdane geliyor! (HESNA'YI DA ÖNÜNDE İTELİYEREK KAYANIN ALTINDAKİ ÇIKIŞA YÖNELİR. SAHNE KARARIRKEN...)

TEPEGÖZ: Burnuma insan kokusu geliyor!

PERDE

İKİNCİ ÖNOYUN

TRİO

DELİ DUMRUL: Dumrul'dur benim adım

Ali kıran baş kesen
Hep böyle değildim ben
İyi bir kahramandım eskiden
Eski çamlar bardak oldu
Herkes benden kaçır oldu

İSMAİL: Sevmez miyim elbet severim Hesna'mı

Ama bu kadarı da olmaz ki
Gideli handiyse üç ay oldu
Sevdim diye düşünmem ki
Hesna benim, ben Hesna'nın
Aynı boyundurukta boynumuz

KÜRŞAT: Az daha yakışıklı olsaydım eğer

Tanrı kendine alıkordu beni
Hepsi peşimde, bilmez miyim
Ama yakalanmam, Kürşat'ım ben
Hangi kadın buna değer
Boynumda yular, sırtımda semer?

DELİ DUMRUL: Geçenden üç, geçmeyenden beş, geçinip gidiyoruz

Tutmuşuz köprünün başını, haraçsız bırakmayız
Azrail diye biri varmış, rivayet ederler
Canını almış, canı isterse meğer
Alın yazısı, şans, talih, kismet, kader
Çıksın karşıma dedim, erkekse eğer

KÜRŞAT: Duydum ki Deli Dumrul diye biri varmış

Tutmuş köprünün başını, haraçsız bırakmazmış
Köprü bu, bakım ister, boya ister
Benim de elimden gelir böyle işler
Kürşat Dumrul'a tutsak diyin siz ister
Dumrul memnun, ben işime bakarım

İSMAİL: Duyarız Deli Dumrul diye biri varmış

Tutmuş köprünün başını, haraçsız bırakmazmış

Deli Dürdane'nin Kürşat'ı tutsak tutmuş

Bizim Hesna da bunun aklına uymuş

Dumrul'u yenip Kürşat'ı bulacakmış

Ah Hesna'm ah, beylik sana mı kalmış

İKİNCİ PERDE

DELİ DUMRUL: Çıkmaz mı bir gün Azrail karşıma!

İSMAİL: Ah Hesna, karım, aslanım Hesna!

KÜRŞAT: (AYNAYA BAKARAK BIYIKLARINI BURAR.) Ulan Kürşat sana bin Dürdane feda!

DELİ DUMRUL: Geçti karşıma da canımı istedi. Ulan Azrail misin, ne menemsin dedim, öyle çarpışmadan, dövüşmeden ben verir miyim canımı sana? Hem sen kim oluyorsun, sen git, patronun gelsin dedim.

KÜRŞAT: Duydum, gökler gümbürdedi, şimşekler çaktı, Allah gazaba geldi.

İSMAİL: Ben gideyim de çocukları avutayım bari. (ÇIKAR)

DELİ DUMRUL: Allah'tanmış, ne bileyim, bir haber geldi. Ulan kulum dedi, ben veririm, ben alırım canını, Azrail ben ne dersem onu yapar, teslim et emanetini dedi. Ses içimden geldi. Öyle olurmuş hep erince. Tam eriyorduk dedim, Allah emanetini geri istedi. Etme, dedim, ben de vâdem gelince giderim, daha değil dedimse de dinlemedi, daha bir gümbürdedi. Zaten köprü eskimiş, Kürşat güya tamir ediyor ama, bilirim çürümüş, tahtalar kurtlanmış hep. Zaten o kurtlardan çıktı ne çıktıysa. Sabah akşam tır tır tır, konuşur dururlar. Bilmez miyim, hep beni çekiştirirler. Çekiştirmek te ne, komplo kurar, ispiyon ederler. Gün doğup ta doğrudum mu köprü'nün başına, tıs olur otururlar. Geçen gün kuzu çevirmiştim. Taze. Kendi ellerimle yakalayıp kesmiştim. Yerken bir de ne göreyim. Kurt! Kaldırmış başını bana bakıyor. İçine bir kurt düştü mü şimdi dedi, gözümün içine baka baka. Kuzu budu taze, nasıl kurt olsun birisi oraya getirmese. Ben yer miyim? Kurt ta Allah'ın yarattığı değil mi? Beni de ebleh bellediler iyice. Ne diyorum, ne yapıyorum bunlar iletmezler mi sanki tepemdekilere? Geçenden üç, geçmeyenden beş, sanki elimde mi kalır? Bende kalan yarım, adam başına, geçenden iki buçuk, geçmeyenden dört buçuk tepemdekilerin hakkı. Ne hakkı, haracı! Taş atıp ta kolları mı yoruluyor sanki. Burda köprüyü tutan ben, hırlısı hırsızı, namussuzu, uğursuzu gelir, onlardan üçü beşi alan ben. Beyler ofislerinde, benim haracımı yerler. Neyse buna da şükür. Bunu da kaybetmek var. O zaman ne yaparım ben? Onun için içimde kurt olmamalı, hele köprümde hiç olmamalı. İndim köprü'nün altına, elimde bir iğne, batırdım her deliğe. Dediğim çıktı, her delikte bir kurt işte. Köprü büyük, delik çok. Tam kırk gün, kırk gece. Temizledim kurtları. Kalmadı tır tır. Ama gel gör ki içimde yine bir ses. Allah'ın yarattığı biter mi sandın? Ben her yerde hazır ve nazırım. İlle de canını alacağım. Aman etme. Hadi sana bir fırsat dedi içimdeki ses. Senin yerine kim olursa olsun, desin ki, Dumrul'un yerine benim canımı al, seni o denli sevsin, sana yedi bahar daha bağışladım belle dedi.

KÜRŞAT: Kim kimi sevmiş ki canını verecek kadar, Deli Dumrul'u sevsin. Delinin zoruna bak dedim. Ama Dumrul ciddiye aldı işi, kalktı anasına gitti.

DELİ DUMRUL: İşte hal böyleyken böyle ana. Ana gibi yar olmaz diye boşuna mı demişler. Kocanın da zaten, şurda kaç günlük ömrün kaldı. Kurtar biricik Dumrul'unu...

KOCAKARI: (DUMRUL'UN ANASI) Ah oğlum, deli, divane oğlum. Allah bana bunları da mı gösterecekti? Hey Allah'ım ne yaptım da ben kuluna bunu reva görürsün?

DELİ DUMRUL: He mi benim güzel anacığım?

KOCAKARI: (DUMRUL'UN ANASI) Kırk yıldır ananı aramaz sormazsın... Gözüm yaşlı, bağrım yanık... Bir anacığım vardı, nasıldır demeysin. Şimdi işin düştü, can kaygısıyla gelir benim canım istersin. Var git oğul, Azrail'in yok yüzünü gösterme bana.

DELİ DUMRUL: Ama ana...

KOCAKARI: (DUMRUL'UN ANASI) Ne ektin ki ne biçsin, ana sevgisini sonsuz pınar sanırsın? Sen ölede ağıtlar yakar ağlarım, oğlum oğlum diye saçlarımı yolarım. Ama Dumrul, ben canımdan vaz geçmem. Ben analığımyı ettim, ak sütümlle besledim, sen kadrimi bildin mi?

DELİ DUMRUL: Hata ettim, bağışla ana...

KOCAKARI: (DUMRUL'UN ANASI) Git oğul, var git işine. Hatam büyük, bağışla dersin, bağışın bedelini iyicene büyük biçersin. Git işine. Git te karaları bağlayım, oğlum, civan oğlum diyip ağıt yakıp ağlayım...

KÜRŞAT:...demiş, Dumrul'u savmış başından...

DELİ DUMRUL: Bir babacığım vardı dedim, beni havalara atar zıplatırtı dedim, bu kez de babama gittim...

İSMAİL: (DUMRUL'UN BABASI) Ne yüzle gelirsin kapıma? Adam ol dedim, kendi yaşamımı harcadım senin daha iyi bir yaşamın olsun diye. Dürüsttüm, rüşvet yedim, anan beni verem etti, anasız büyümesin dedim, biz sefil olduk, o olmasın dedim...

DELİ DUMRUL: Haklısın baba...

İSMAİL: (DUMRUL'UN BABASI) Haklı olsam ne olur ömür yitip gittikten kelli. Ben nasılsa harcanmışım, oğlum adımı, dölümü göğertsin dedim. Sırtımda yük taşıdım sen taşıma diye, büyük okullara gönderdim oku da adam ol diye. Sen ne yaptın? Yirmi yıl oldu, Hüsamettin efendinin yüzüne bakamaz oldum...

DELİ DUMRUL: Baba bırak o üç kağıtçıyı...

İSMAİL: (DUMRUL'UN BABASI) Hüsamettin efendi, beyefendi oldu, büyük adam oldu. Sen de sıkıp dişini kalaydın Hüsamettin efendinin yanında, yol yordam öğrenseydin, hanların konakların olurdu bugüne, İsviçre'de banka hesabın olurdu. Senin yerine giren Tuğrul'u gördün mü yenilerde? Köşeyi döndü, babasını kırallar gibi yaşatır oldu. Suyun başını tuttu...

DELİ DUMRUL: Tuğrul da onun gibi namussuz oldu.

İSMAİL: (DUMRUL'UN BABASI): Sen pek namuslusun da...

DELİ DUMRUL: Ama baba...

İSMAİL: (DUMRUL'UN BABASI): Köprüyü geçene kadar ayıya dayı de demedim mi sana? Onca emek... Tek birşey girmede mi o kalın kafana? Adamlar nereleri tuttu!

DELİ DUMRUL: Ben de burda köprünün başını tuttum baba.

İSMAİL: (DUMRUL'UN BABASI) Tutmuşsun, duydum. Geçenden üç, geçmeyenden beş... Sen kendini avut öyle. Adam milyarları götürüyor. Sen burda...Tövbe tövbe... Benim Dumrul diye bir oğlum yok artık.

DELİ DUMRUL: Ben seni severim baba.

İSMAİL: (DUMRUL'UN BABASI) Seversin, seversin de babanın koyduğu yolda gitmezsın. Babamın muradı nedir diye düşünmezsin, sormazsın. Var git Dumrul, var git işine. Dur. Dur hele. Varsa bir rakı parası, son bir hayır yap baban garibe...

DELİ DUMRUL: Bütün param senin olsun, istediğin kadar rakı al kendine... Ama himmet et kurtar oğlunu, babalık sende kalsın. Bir sıkımlık canın kalmış zaten, ağzından çıkan rakı buğusu mudur yoksa canın mıdır farketmezsin bile. Son bir babalık yap, kurtar tosun oğlunu...

İSMAİL: (DUMRUL'UN BABASI) Bas git, Dumrul musun ne karın ağrısısın, yıkıl gözüme görünme. Defol yeteneksiz namussuz! Defol küstah! Defool! **(ÖFKEDEN KATILIR KALIR. YIĞILIR. DUMRUL BABASININ BAŞINA ÇÖKER.)**

DELİ DUMRUL: Baba, baba, ölme daha baba!

(BABASI BAŞINI KALDIRIR, ÖLMEDİM VE ÖLMEYECEĞİM DERCESİNE SİRİTARAK DUMRUL'A BAKAR.)

KÜRŞAT: Kalmış mı Dumrul öylece ortalıkta. Artık umut yok diyip kıvrılmış yatmış, Azrail'i beklemiş. Ve bir düş görmüş...

(DELİ DUMRUL'UN DÜŞÜ. DÜRDANE, HESNA, KÜRŞAT, İSMAİL BİRER KÖŞEDE, RENKLİ DUMANLAR İÇİNDE, DÜŞTEYMİŞ GİBİ AĞIR AĞIR HAREKET EDERLER.)

DÜRDANE: Bir nisan yağmuru gibiydi aşkımız...

HESNA: Bey olanlar İsmail'imden pek mi iyi...

KÜRŞAT: Görür görmez vuruldum, ömrümün tek aşkına...

İSMAİL: Döşegim sensiz buz kesti Hesna...

(KOLLARI AÇIK, BİRBİRLERİNE DOĞRU AĞIR HAREKETLERLE KOŞARLAR AMA KÖR KİŞİLER GİBİ TAM DENK GETİREMEZ, BİRBİRLERİNİN YANINDAN GEÇERLER.)

KOCAKARI: (GÖRÜNÜR GÖRÜNMEZ, İP ATLAMAKTADIR) Kocakarı koşamaz

Dinlemeyen duyamaz

Aşık ne murat etse

Yürek kaypak, tutamaz **(KARABASAN KAHKAHASI KOYUVERİR.)**

TEPEGÖZ: (YALNIZCA ELİNDE TUTTUĞU TEK GÖZÜ GÖRÜNÜR.) Burnuma insan kokusu geliyor!

(YİNE KOLLARI AÇIK, BİRBİRLERİNE DOĞRU AĞIR HAREKETLERLE KOŞARLAR AMA KÖR KİŞİLER GİBİ TAM DENK GETİREMEZ, BİRBİRLERİNİN YANINDAN GEÇERLER.)

KÜRŞAT: Kahrolsun körolası kaderim...

İSMAİL: Kaçma benden Hesna'm, ayağının kokusunu özledim...

DÜRDANE: Allah'larından bulsun aramıza girenler...

HESNA: Bir etli bulgur pilavı yapabilseydim sana...

(KÜRŞAT DÜRDANE'NİN ÖNÜNDE DİZ ÇÖKER, UZANIP SARILMAK İSTER, ANCAK DÜRDANE YANDA KALDIĞI İÇİN TUTTURAMAZ, ISKA GEÇER. İSMAİL HESNA'YA SARILMAYA ÇALIŞIR, O DA TUTTURAMAZ.)

KOCAKARI: (GÖRÜNÜR GÖRÜNMEZ, İP ATLAMAKTADIR) Kör ebe, kör ebe

Gözleri görmez bel ebe

Hem aşık, hem de ebleh

Aç gözünü gör ebe

TEPEGÖZ: (KOCAKARI DIŞINDAKİ HERKESE KENDİ TEPE GÖZÜNÜN AYNISI BİRER GÖZ DAĞITIR.) Kendini gör insan parçası, sevdiğini görme. Kendini gör sevginle, için nasıl açılır, onu gör, yüreğin nasıl kanat çırpıp gözünde. Gör, gör de inan gözüne.

(KOCAKARI TEPEGÖZ DIŞINDAKİ HERKESE BİRER Ayna DAĞITIR. AYNALAR KIRKINCI ODADA BULUNAN AYNANIN AYNISIDIR. GÖZLER IŞIK SAÇAR. BİR SÜRE KARANLIKTA GÖZLERLE GÖZLERİN AYNALARDAKİ YANSIMALARININ DIŞINDA BİRŞEY GÖRÜLMEZ.)

DÜRDANE: Seni göremiyorum Kürşat, güzel erkeğim benim, yakışıklım.

İSMAİL: Dünyanın en fedakâr kadını, karım, Şanlı Hesna'm benim.

KÜRŞAT: Dünya güzelim, bir tanem, nur tanem, Dürdane'm.

HESNA: İsmail'im gibi hiç kimse horlayamaz geceleri.

KÜRŞAT: (ŞARKIYI SÖYLEYEREK) Bir bahar akşamı rasladım size... (ŞARKISINA BİR SONRAKİ ŞARKILAR SIRASINDA DA DEVAM EDER.)

DÜRDANE: (ŞARKIYI SÖYLEYEREK) Âşık Bağdat sorulmaz... (ŞARKISINA BİR SONRAKİ ŞARKILAR SIRASINDA DA DEVAM EDER.)

İSMAİL: (ŞARKIYI SÖYLEYEREK) Yeter ki gel bana, senede bir gün... (ŞARKISINA BİR SONRAKİ ŞARKILAR SIRASINDA DA DEVAM EDER.)

HESNA: (ŞARKIYI SÖYLEYEREK) Gözlerinden bildim seni... (ŞARKISINA BİR SONRAKİ ŞARKI SIRASINDA DA DEVAM EDER.)

DELİ DUMRUL: (ŞARKIYI SÖYLEYEREK) Hastayım, yalnızım... (ŞARKISINA DAHA SONRA KARAKIZ'IN ANIRMASI SIRASINDA DA DEVAM EDER.)

(KARAKIZ DELİ DUMRUL'A YANAŞIR, SIRNAŞIR. DELİ DUMRUL KARAKIZ'I DÖVEREK KOVALAR. KARAKIZ ACI ACI ANIRIR.)

KÜRŞAT: Sensiz yaşayamam ben Dürdane!

HESNA: Ölürem de ayrılamam İsmail'imden!

DÜRDANE: Dürdane feda olsun Kürşat'ına!

İSMAİL: Sen ölme Hesna, ben öleyim, sen çocuklara bak!...

MİNATOR: (AZRAİL KILIĞINDA, ELİNDE TIRPANI, GİRER. ANCAK PELERİNİNİN ALTINDAN ÖKÜZ AYAKLARI GÖRÜNMEKTEDİR.) Doğru

mu duyduğum? Öleyim mi dedi birisi? Şenlik var. Çalsın sazlar. Azrail'e bir gönüllü can var. Kimdi o öleyim diyen?

DÜRDANE: Ölürüm ben sevdiğim için...

KÜRŞAT: Ben, ben! Gitme Dürdane! Beni al Azrailbaşı!

HESNA: İsmail'siz aç kalır çocuklar. Beni al, beni al!

İSMAİL: Hesna, dur, deli misin? Ne yapar çocuklar sensiz?

MİNATOR: Hepiniz teşnesiniz anlaşılan. Cennete mi gideceğiz sanırsınız? Behey gafiller... Cennet te burada, cehennem de. İşimiz gücümüz yok, bir de öldükten sonra mı uğraşacağız sizinle? **(DURUR.)** Müzik! Ölmeden eğlenin bari bir iyice! Cehennem ettiğiniz dünyanın tadını çıkarın beş dakika da olsa! **(DURUR.)** Işık!

(SAHNE BİRDEN ŞIKIR ŞIKIR AYDINLANIR. AYNALAR YOK OLMUŞTUR.. DÖRTLÜNÜN HER BİRİNİN TEPESİNDE TEPEGÖZ'ÜN DAĞITTIĞI GÖZLER TAKILIDIR. KARAKIZ'I OLUŞTURAN İKİ OYUNCU POSTU ATIP AYRILIRLAR. BİRİNİN ELİNDE BİR KEMAN VARDIR, DİĞERİNİN ELİNDE DE BİR BASSOON. KOCAKARI DA İP ATLAMAYI BIRAKMIŞ, ELİNE BİR TEF ALMIŞTIR. ÜÇÜ GÜZEL BİR VALS ÇALMAYA BAŞLARLAR. KÜRŞAT DÜRDANE'YLE, HESNA İSMAİL'LE VALS YAPARLAR. MİNATOR TIRPANIYLA DELİ DUMRUL'U KENDİNE ÇEKER, KENDİNE EŞ BULAMAYAN DELİ DUMRUL DA MİNATOR'LA DANSETMEK ZORUNDA KALIR. HEPSİ BİR SÜRE DANSEDELER.)

MİNATOR: Bana de sen düştün ey Deli Dumrul!

DELİ DUMRUL: Gelinim Azrail mi olacaktı hey Azrail'in patronu?

(DÜRDANE İLE KÜRŞAT, HESNA İLE İSMAİL, MİNATOR'LA DELİ DUMRUL'UN ÇEVRESİNDE DÖNERLER. VALS RİTMİYLE...)

DÜRDANE: Al beni, al beni, ey ölüm al beni

Sevdiğim yaşasın, al beni, al beni...

HESNA: Al beni, al beni, ey ölüm al beni

İsmail ekmektir, al beni al beni

KÜRŞAT: Al beni, al beni, ey ölüm al beni

Yalnızlık çekilmez, al beni, al beni

İSMAİL: Al beni, al beni, ey ölüm al beni

Hesna bir anadır, al beni, al beni

MİNATOR: Vakit doldu. Geçin sıraya. **(HESNA İLE İSMAİL, DELİ DUMRUL'UN ÇEVRESİNDE ŞARKILARINI SÖYLEYEREK DANS ETMEYE DEVAM EDERLER.)** Sen Dürdane, Kürşat'ın için canını vermeye hazır mısın?

DÜRDANE: Hiçbir şeyden korkmaz Dürdane.

MİNATOR: Lâfi kıvırtma. Evet mi, hayır mı? Soruma cevap ver?

DÜRDANE: Neydi soru?

MİNATOR: Kürşat'ın canını bağışlayıp seninkini alayım mı?

DÜRDANE: Ölüm neymiş ki ben gibi kahramana?

MİNATOR: (SABIRSIZLANIR) Söyle be kadın! Evet mi, hayır mı?

DÜRDANE: Sıkıysa al da görelim.

MİNATOR: Alabilirsem razı mısın?

DÜRDANE: Allah'ın dediği olur.

MİNATOR: (İYİCE SABIRSIZLANIR VE ÖFKELENİR.) Doğru dürüst cevap ver be kadın. Yoksa ikinizin de canını alırım.

DÜRDANE: Yâni he dersem benim canımı, demezsem hem benim hem Kürşat'ın canını...

DELİ DUMRUL: Bu da bizden. Geçenden üç, geçmeyenden beş...

MİNATOR: Sabrım taşıyor iyice...

DÜRDANE: Al be Azrail. Yiğit ölür ün kalır.

MİNATOR: Ha, şöyle. **(KÜRŞAT'A)** Sen söyle Kürşat kasıntısı. Dürdane'n için verir misin canını?

KÜRŞAT: Bir can da neymiş ki? Mahşerde buluşuruz.

MİNATOR: Ne mahzeni be adam?

KÜRŞAT: Ne mahzeni mi? Mahşer, mahşer! Ne biçim Azrailsin sen be? Sizin oralarda değil mi mahşer?

MİNATOR: Sen öyle belle. Evet mi, hayır mı?

KÜRŞAT: Allah'ın sevgili kuluyum ben. Bilirim, Allah beni özenerek yaratmış, zaten yanına ister.

MİNATOR: Evet, o zaman.

KÜRŞAT: Alnıma ne yazılmışsa o olur.

MİNATOR: Kabul, o zaman.

KÜRŞAT: Kabul. **(DÖNER, DÜRDANE'YLE YENİDEN VALSE BAŞLAR.)**

MİNATOR: Sen, İsmail! Hesna'n için...

İSMAİL: Benim canımı al, Hesna'mı bırak. Çocuklarım anasız ne yapar?

MİNATOR: Tamam öyleyse.

İSMAİL: Tamam.

HESNA: Dur, sen onu dinleme. Beni al, İsmail'e ilişme. Ben nasıl doyururum çocukları? Bir işe yaramam ki ben. Çocuklara ekmek gerek, pabuç gerek, defter kalem gerek. Kulun kölen olayım, al beni, bırak İsmail'imi...

(DÖNER, İSMAİL'LE YENİDEN VALSE BAŞLAR. KOCAKARI TEFİYLE ORTAYA ÇIKAR. HEPSİ DAHA ÖNCEKİ "AL BENİ, AL BENİ, EY ÖLÜM AL BENİ"Yİ SÖYLEYEREK VALS YAPARLAR.)

MİNATOR: Heeey!

(KİMSE MİNATOR'A ALDIRMAZ. VALSE DEVAM EDERLER.)

KOCAKARI: Dinleyin ey faniler! Dinleyin! Dinleyin be! Azrail'e kulak verin. Şurda lâfi dinlenmeye değer, dediğini yapan, tuttuğunu koparan bir Azrail var, siz halâ tatava yapıyorsunuz. **(TEF)** Susuuuun!

(DİĞER MÜZİSYENLER DRAMATİK BİR FİNAL ÇALARLAR VE ÇIKARLAR.)

MİNATOR: **(KOCAKARIYA)** Sağol.

KOCAKARI: Sağol dedi bana. Azrail bana sağol dedi. **(TEFİNİ ÇALIP OYNAYA OYNAYA ÇIKAR.)** Sağol dedi.... Sağol... Azrail bana...

MİNATOR: Lâfin gelişi işte. **(ÖTEKİLERE)** Dinleyin şimdi. Bana verilen yetki çerçevesinde hepimizin bağışladım canını. **(DÖRTLÜ TEPE GÖZLERİNİ ATARLAR VE VALS MÜZİĞİNİ MIRILDANARAK YENİDEN DANSA BAŞLARLAR.)** Değil mi ki feda edecek biri var kendini size, içinize yaşam ruhu üfleyecek bir sevgi var, akan sular orda durur. Ben karşı çıkamam sevgiye. Bir zamanlar ben de... **(GÖZLERİ SULANIR, GÖZLERİNİ SİLER.)** Neyse... Demem o ki, bağışladım hepimizi. Yedi bahar daha garanti veriyorum size. Ondan ötesi Allah kerim. Maalesef kazık çakmanıza izin yok üst makamdan...

DELİ DUMRUL: Sağol Azrail baba!

MİNATOR: Sana da ne oluyor? Gelin güvey oluyorsun kendi kendine?

DELİ DUMRUL: Bağışladım dedin.

MİNATOR: Sen de üstüne alındın.

DELİ DUMRUL: Hepinizi dedin.

MİNATOR: Sen de üstüne alındın.

DELİ DUMRUL: Öyle dedin.

MİNATOR: Sevilmeyen insanın kime yararı var? Niye bırakayım seni yeryüzünde? Kime ne yararın var ki? Gübre makinası sen de!

DELİ DUMRUL: Benim suçum mu sevilmemek?

MİNATOR: Yok, benim. Hani bundan da patronu suçlayacak utanmasa.

DELİ DUMRUL: Hani herşeye kâdir...

MİNATOR: Şu surata bak! Kim sevmiş ki seni bu güne?

DELİ DUMRUL: Çirkinsem git patronuna söyle.

MİNATOR: Sevgisizlik vurmuş yüzüne. Patron ne etsin senin gibi kötüye?

DELİ DUMRUL: İçime bakan olmadı hiç.

MİNATOR: Sen sevdin mi ki baksın kimse? Sevdin mi kimseyi canını verecek kadar?

DELİ DUMRUL: Kısmet olmadı. Denk gelmedi. Çoğu da tipim değildi.

MİNATOR: Yürü hadi, teslim et canını.

DELİ DUMRUL: Etme Azrail, ben pek sevdim seni. Gencim daha, güçlüyüm...

MİNATOR: Yürü!

(DIŞARDAN KARAKIZ'IN ANIRTISI GELİR. HERKES YAVAŞ YAVAŞ DURUR, ANIRTININ GELDİĞİ YÖNE BAKARLAR. KARAKIZ GELİN GİBİ, TELLİ DUVAKLI GELİR, DELİ DUMRUL'U KARŞISINA ALIR, VALSE BAŞLARLAR, MİNATOR DIŞINDA DİĞERLERİ VALSİN MÜZİĞİNİ MIRILDANIRLAR. İKİSİNİN VALSİ GİTGİDE HIZLANIR, MÜZİK TÜM ORKESTRA MÜZİĞİ OLARAK YÜKSELİR VE YALNIZCA KARAKIZ'LA DELİ DUMRUL'UN ÜZERİNDE BİR IŞIK KALIR, DİĞERLERİ GÖRÜNMEZ OLUR. KARAKIZ DUMRUL'A SEVGİYLE SARILIR. DUMRUL YERE DÜŞER, KARAKIZ DA ÜSTÜNE DÜŞER DUMRUL'U ÖPÜP YALAMAYA BAŞLAR. HAVAI FİŞEKLER, DÜŞ SAHNESİNİN BAŞINDAKİ GİBİ RENKLİ DUMAN. DUMAN DAĞILDIĞINDA DUMRUL YERDE KIVRILMIŞ, YATMAKTA, KÜRŞAT TA BAŞINDA DURMAKTADIR. DİĞERLERİ KAYBOLMUŞTUR.)

DELİ DUMRUL: (HALÂ KENDİSİNE SARILIYOR SANDIĞI KARAKIZ'I UZAKLAŞTIRMAYA ÇALIŞIR.) Git lan eşseoleşsek, sana mı kaldı Deli Dumrul? Git! Git!

KÜRŞAT: Dumrul, kendine gel, düş görüyordun herhalde. Tamam. Bitti.

DELİ DUMRUL: Azrail gelmişti canımı almaya.

KÜRŞAT: Orasını biliyoruz.

DELİ DUMRUL: Sen, Dürdane, Dürdane'nin arkadaşı, bir de kocası vardı. Hepiniz kurtarıyordunuz paçayı. Şu ağacın ardında... Bir tek ben... (SARSILMIŞTIR) Ben...

KÜRŞAT: Ne ağacı?.

DELİ DUMRUL: Saksagan var ağacın arkasında, kulak kabartmış, dinliyor. Tuğrul'a haber verecek. Hüsamettin efendiye... Gel, yaklaş. (FISILTIYLA) Sonunda bir eşek geldi yanıma, telli duvaklı...

KÜRŞAT: Eee?

DELİ DUMRUL: (HAYÂLÎ AĞACIN ARDINDAKİ HAYÂLÎ SAKSAĞANA SALDIRIR) Bıktım beni gözlemenizden, dinlemenizden artık. Kışşşş! Kışşşş! Ne istiyorsunuz benden? Rahat bırakın beni!

KÜRŞAT: Saksagan mı yine?

DELİ DUMRUL: Önce tarla farelerini saldılar üstüme. Kapanlar kurdum, yakaladım hepsini teker teker. Şimdi de bunlar.

KÜRŞAT: Saksaganlar?

DELİ DUMRUL: Ben pabuç bırakır mıyım böylelerine? Rahat bırakmıyorlar beni. Canımı istiyor hepsi, üçten beşten aldığım yarımı bile çok görüyorlar bana. Bıktım artık. Ölssem de kurtulsam. Kışşşş!

KÜRŞAT: Kovaladın mı?

DELİ DUMRUL: Çok geçmez, döner gelirler yeniden.

KÜRŞAT: Bir eşek geldi diyordun yanıma...

DELİ DUMRUL: Saksagan!

KÜRŞAT: Yok, düşünde.

DELİ DUMRUL: Eşek ya. Telli duvaklı. Geldi, sarıldı bana. Gözleri kocamandı, sevgi doluydu.

KÜRŞAT: Kurtardın mı yâni canını?

DELİ DUMRUL: Bilmiyorum. Orda uyandım tam.

KÜRŞAT: Hayırdır inşallah.

(ARKADA SAHNENİN ORTASINDA MİNATOR GÖRÜNÜR. AZRAİL GİYSİSİNİ ÇIKARIR, TIRPANIN BIÇAĞINI ÇIKARIR; GERİYE KALAN BİR MIZRAKTIR. MIZRAK GÖRKEMLİ VE PIRIL PIRILDIR. BİR SONRAKİ SAHNE SIRASINDA MİNATOR MIZRAĞIYLA ÖYLECE OTURUR)

DELİ DUMRUL: Korkuyorum Kürşat. Ölümünden... Azrailden...

KÜRŞAT: Dur bakalım, çıkmayan canda ümit vardır. Seni de bir seven bulunur elbet.

DELİ DUMRUL: Canını verecek kadar?

KÜRŞAT: Orasını bilemem...

DELİ DUMRUL: Her an tepemde bitecek Azrail. Bize yol göründü. Hakkını helâl et.

KÜRŞAT: Konuşma öyle.

DELİ DUMRUL: Biliyorum boğaz tokluğuna çalıştırdım seni.

KÜRŞAT: Aç kalacaktım sen olmasan.

DELİ DUMRUL: Ama biliyorsun. Kaç zamandır buradasın, görüyorsun. Millet geçmiş, geçmemiş umurunda değil benim, geçse de yarım aldığım, geçmese de. Ama başımdakileri bilmezsin sen. Sorumluluk benim, hesap vermek zorunda olan benim. Senin karnın doydu mu, gerisi ırgalamaz seni. Bir kuruş eksik çıksa saksağanlar hemen gammazlar beni. Köprüyü alıverirler sonra elimden. Ne yapayım? Kusura bakma.

KÜRŞAT: Kusuru mu olurmuş? Hem besledin beni, hem de işi öğrettin.

DELİ DUMRUL: Ben gidiciyim artık Kürşat.

KÜRŞAT: Allah korusun. **(DURUR.)** Köprü ne olacak peki?

DELİ DUMRUL: Yukardakilerle konuştum. Sen işletirsin artık.

KÜRŞAT: Sağol.

DELİ DUMRUL: Ellerin köprü çok. Her yolun başına köprü kurmuşlar, biliyorsun. Kürşat iyidir, beni aratmaz dedim, kabul ettiler.

KÜRŞAT: Ne zaman yolculuk?

DELİ DUMRUL: Ne o, sabırsızlanıyor musun?

KÜRŞAT: Fazla vaktin yok, öyle görünür.

DELİ DUMRUL: Söyleme öyle. **(AĞLAMAYA BAŞLAR)** Yapma!

KÜRŞAT: Azrail'i demedim. Dur, kimse görmesin seni böyle. Ali kıran baş kesenliğimize söz gelmesin sonra. Dediğim, eğer seni sevecek birini bulmak istiyorsan hemen yola çıkman gerek. Onu demek istedim.

DELİ DUMRUL: Deli misin be Kürşat? Nerden bulacağım öyle şıppadanak? Hem ne yaparım köprü'nün başında durmazsam? Nasıl geçinirim? Ne yer ne içerim? Gidip çalışacak halim yok ya.

KÜRŞAT: Tövbe. **(DURUR.)** Kusura bakma ama, Azrail dikilirse tepene, yemeye içmeye pek vaktin olmayacak her halde.

DELİ DUMRUL: Belki de istediği odur. Beni sevecek birini bulmak için çıkayım yola, aç sefil kalayım, geberip gideyim öylece. Ya da çalışayım eşek gibi, öyle öleyim. Azrail belki de böyle bir ölüm seçmiştir bana, olur a.

KÜRŞAT: Ne bileyim. Peki burda kalırsan ne olacak ki?

DELİ DUMRUL: Gelen geçenlerden bir tanesi olsa yeter.

KÜRŞAT: Yolculardan çoğu erkek, biliyorsun.

DELİ DUMRUL: Bir kadın olsa yeter benim için canımı verecek.

KÜRŞAT: Köprü bana mı kalacak dediydin?

DELİ DUMRUL: Allah'ın bir gudubeti olsun, yeter ki sevsin beni ölesiye.

(KÜRŞAT VE DELİ DUMRUL'UN OLDUĞU ALAN KARARIR. İSMAİL SAHNENİN BİR UCUNDAN GİRER, KONUŞARAK ÖBÜR UCUNDAN ÇIKAR.)

İSMAİL: Hesna güzeldi o zamanlar. Yüz görümlüğü diye tutturmuştu. Aldım, taktım. Yüzünü görmeye doyamıyordum. Şehre geldik sonra. Kondumuzu yaptık el birliğiyle. Briket taşıdı, harç kardı Hesna da benimle birlik. Sonra çocuklar... Belim büküldü artık, eski İsmail kalmadı pek. Çetele tutmadık, sen bunu yaptın, ben bunu yaptım diye. O gücü yeteni yaptı, ben gücüm yeteni. İki el gibiydik, el çırpan, çırtıkça coşan. Şehir yerinde zor. Arabalar, konaklar, süslü elbiseler. Benim gözüm yoktu. Başımızı sokacak bir damımız vardı, kaynayan bir aşımız. Çocuklar okuyor. Selim şöyle bir kurtarsa kendini. Akıllı çocuk haylaz... Murat ta... Neyi eksik zengin çocuklarından? Adam olsalar da babalarına rahat ettirseler biraz. Analarına da tabii. Ama zor şehir yerinde. Televizyonlar, sinemalar. Bizim ne eksiğimiz var lâfları başladı. O da olsa, bu da olsa. Ben, hanzo İsmail, bir çorba, bir de Hesna'mın sevgisi dedim. Hesna alsın dedim, giysin dedim. Hesaplı karıdır da. Ama bitmiyor ki. Şehir yeri bu. Belim büküldü iyice. Sonra da bu Dürdane... Bir beyliktir tutturdu bu kez. Gücümün yettiğini yaptım. Yetmedi. Yetti artık. Çocukları bacıma bıraktım, ben de düştüm yollara. Neyse, artık yeter diyeceğim Hesna'ya. Sabrım kalmadı. Dön diyeceğim. Gitsin, istediğini yapsın dedim ama altı ay oldu. Uzaktan sevmek olmuyor altı ay. Çocuklar analarının yüzünü unuttu. Dön diyeceğim. Dönmezsen İsmail'i yok bil artık diyeceğim. Diyeceğim namussuzum. Ne yapayım? Hesna'm bir tane benim ama yetti artık.

DELİ DUMRUL: **(BİR AN GÖRÜNÜR.)** Allah'ın bir gudubeti olsun, yeter ki sevsin beni ölesiye.

(MİNATOR BÖĞÜRÜR. DÜRDANE KARAKIZ'IN ÜSTÜNDE, ARDINDA HESNA, GİRERLER. YORGUNDURLAR. İSMAİL ÖTEKİ UÇTAN AĞIR AĞIR ÇIKAR.)

DÜRDANE: Ne diyor çetele?

HESNA: Yüz yetmiş iki gün.

DÜRDANE: Oturalım azıcık, yorulmuşsundur.

HESNA: Sağol. **(ÖRGÜSÜNÜ ÇIKARIR, ÖRMEYE BAŞLAR.)**

DÜRDANE: Birşey kalmadı artık. Mızrağı aldık mı, doğru Deli Dumrul'un köprüsüne.

HESNA: Tükendim ben hepten. Çocuklar da gözümde tütüyor. İsmail'im ne yapar ki garip?

DÜRDANE: Bırak şimdi İsmail'i falan. Yüzdük yüzdük ucuna geldik.

HESNA: Yüz yetmiş iki gün bu, dile kolay.

DÜRDANE: Bin yetmiş iki de olsa dönmez Dürdane.

HESNA: Ucuna geldik diyorsun?

DÜRDANE: Öyle.

HESNA: Ne kadar daha?

DÜRDANE: Aptal aptal sorular sorup durma. Bilsen söylerim. Başımda şunca dert var, bir de üstüne senin soruların, sabah akşam...

HESNA: Doğru yolda mıyız, onu bile bilmiyoruz tam.

DÜRDANE: Yolundan şaşmaz Dürdane.

HESNA: Doğru köprüye gitsek...

DÜRDANE: Neyle altederiz Dumrul'u? Sen yorma aptal kafanı böyle şeylere. Önce mızrağı almamız gerek.

HESNA: Kolaydı sanki.

DÜRDANE: Hiç birşeyden korkmaz Dürdane.

(MİNATOR BÖĞÜRÜR. KARAKIZ KORKUYLA KAÇMAYA ÇALIŞIR, HESNA TUTAR. DÖNÜP İLK KEZ MİNATOR'U VE MIZRAĞINI GÖRÜRLER.)

DÜRDANE: Mızrak!

HESNA: Canavar!

(KARAKIZ KORKUYLA ANIRIR. ÖN TARAFI BİR YANA, ARKA TARAFI TERS YANA KAÇMAYA ÇALIŞIR, BİR YERE GİDEMEZ.)

DÜRDANE: Ey canavar, mızrağını teslim et Dürdane'ye!

MİNATOR: Gel de al Dürdane kadın, gel de al! **(BÖĞÜRÜR.)**

HESNA: Unutma, kocakarı ne demişti:

Yaş tahtaya mandepsiye basma

Sakın ipin ucunu kaçıрма

DÜRDANE: Yaş tahtaya basmaz Dürdane. Beni aptal mı belledin sen, yanına geleyim? **(MİNATOR'UN AYAKLARINI GÖRÜR.)** Öküz!

(MİNATOR BÖĞÜRÜR VE BİRDEN DÜRDANE'YLE MİNATOR ARASINA BİR DUVAR İNER. BU SAHNENİN SONUNA KADAR, BELİRTİLEN YERLERDE İNEN DUVARLAR, SONUNDA MİNATOR'UN LABİRENTİNİ OLUŞTURACAKTIR.)

HESNA: Tekin değil bu canavar. Kaçalım Dürdane.

DÜRDANE: Ne demişti senin kocakarı? İpin ucunu kaçırma dememiş miydi?

HESNA: Eee?

DÜRDANE: Ne demek bu?

HESNA: Ne demek?

DÜRDANE: Yola niye çıktık, unutmamak demek. Yolundan şaşma, amacından sapma demek.

HESNA: Benim o kadarına aklım ermez ama tekin değil bu canavar Dürdane.

DÜRDANE: Geliyorum canavar bozması. Sıkı dur! **(SÜPÜRGEYİ MIZRAK GİBİ TUTARAK DUVARIN KENARINDAN DOLANIR, SALDIRIYA HAZIRLANIR. KARAKIZ AĞZIYLA DÜRDANEYİ ÇEKİŞTİREREK MİNATOR'A DOĞRU GİTMESİNİ ENGELLEMEYE ÇALIŞIR.)**

MİNATOR: Silahsız gel Dürdane kadın, silahsız gel. Bak ben de bırakıyorum mızrağımı. **(MIZRAĞI YERE BIRAKIR.)** Gel de anlat derdini. **(BÖĞÜRÜR.)**

DÜRDANE: Yaş tahtaya, mandepsiye basmaz Dürdane! **(HESNA'YA)** Mandepsi ne?

HESNA: Ne bileyim ben?

DÜRDANE: Her neyse. **(SÜPÜRGESİYLE MİNATOR'A SALDIRIYA GEÇER. MİNATOR'LA ARASINA BİR DUVAR DAHA İNER. DÜRDANE DUVARA ÇARPAR, KIÇÜSTÜ DÜŞER, BACAKLARI HAVAYA DİKİLİR. MİNATOR KAHKAHAYI BASAR. KAHKAHA BÖĞÜRMEYE DÖNÜŞÜR.)**

HESNA: **(DÜRDANE'Yİ KALDIRIR.)** Bir şey oldu mu bir yerine?

MİNATOR: Bacakların da güzelmiş ha Dürdane kadın. Ben Mınator, sen Dürdane! Gel beriye, gel, gel beriye!

DÜRDANE: Azgın hayvan!

(MİNATOR'UN BÖĞÜRMESİYLE BİRKAÇ DUVAR DAHA İNER. LABİRENT BİÇİMLENMEYE, HESNA VE DÜRDANE LABİRENTİN İÇİNDE KALMAYA BAŞLAMIŞTIR. HESNA VE DÜRDANE LABİRENTİN İÇİNDE YOLLARINI BULMAYA ÇALIŞIRLARKEN...)

KARAKIZ: Böyle olmayacak. İş başa düştü yine. **(MİNATOR'A DOĞRU İLERLER. ARKA TARAFI DİRENİR, SONUNDA KOPARAK KAÇAR. KARAKIZIN ÖN TARAFI İKİ AYAĞI ÜSTÜNE DİKİLİR, TATLI TATLI ANIRIR. MİNATOR BÖĞÜREREK YANIT VERİR.)** İletişim kurduk. Gerisi kolay. **(SESLENİR)** Boğa kardeş, boğa kardeş! Benim! Karakız! **(MİNATOR BÖĞÜRÜR.)** Sen bakma adıma, kılık kıyafetime, ben de erkeğim senin gibi. Centilmenlik bizde kalsın. Hem erkek hem hayvansak anlamalıyız kadınların derdini. **(MİNATOR BÖĞÜRÜR.)**

DÜRDANE: Böğürtüsüne kulak kabart. Öyle buluruz yolumuzu.

(DÜRDANE VE HESNA KULAK KABARTIRLAR.)

KARAKIZ: Çok akıllıymışsın sen, öyle duydum. **(MİNATOR BÖĞÜRÜR. DÜRDANE VE HESNA BÖĞÜRTÜNÜN GELDİĞİ YÖNE DOĞRU BİR İKİ ADIM ATARLAR.)** Yakışıklı olduğun zaten meydanda. Hem çok akıllıymışsın, hem de aptalları yer bitirirmişsin, öyle duydum. **(MİNATOR KEYİFLİ KEYİFLİ**

BÖĞÜRÜR. DÜRDANE VE HESNA BÖĞÜRTÜNÜN GELDİĞİ YÖNE DOĞRU BİR İKİ ADIM ATARLAR.) Pek çok ta bilmeden varmış. Sına derim sunları. Bilirlerse erkeklik sende kalsın, ilişme gariplere.

MİNATOR: (BÖĞÜRÜR.) Bil de al Dürdane kadın, bil de al!

DÜRDANE: Bilmediği mi varmış Dürdane'nin!

MİNATOR: Bil bakalım öyleyse. Hatice mi önemli, netice mi?

(DÜRDANE'YLE HESNA KAFA KAFAYA VERİP DANIŞIRLARKEN KARAKIZ'IN AZ ÖNCE KAÇMIŞ OLAN ALT TARAFI HATİCE OLARAK GELİR, ALIMLI ALIMLI DOLANIR.)

HESNA: Bu kim bu?

MİNATOR: Hatice!

DÜRDANE: Netice nerde peki?

MİNATOR: Netice görünür mü hiç Dürdane kadın? Görünen şey netice olur mu? Netice kafanda senin! Hatice burda, gözünün önünde, gerçek, kanlı canlı hem de!

(HATİCE DÜRDANE'YLE HESNA'NIN ÖNÜNDEN KIVIRTA KIVIRTA MİNATOR'UN YANINA GİDER, ÖPÜŞÜP KOKLAŞMAYA BAŞLARLAR.)

HESNA: (DÜRDANE'YE) Bana kalırsa bu Hatice önemli canavar için. Hatice de!

DÜRDANE: Aptal Hesna! Netice ne kafamdaki? Söylesene!

HESNA: (BİR AN DURUR) Kürşat!

DÜRDANE: Eeee?

HESNA: Haklısın her halde.

DÜRDANE: (MİNATOR'A SESLENİR) Netice! Önemli olan netice!

(MİNATOR BÖĞÜRÜR. BİRKAÇ DUVAR DAHA İNER. HATİCE KAYBOLUR. DÜRDANE İLE HESNA İYİCE YOLU KARIŞTIRIRLAR, LABİRENTİN İÇİNDE YOLLARINI BULMAYA ÇALIŞIRLAR.)

KARAKIZ: (MİNATOR'A) Bir şans daha ver kardeş, kafaları karıştı gariplerin Hatice'yi görünce.

(MİNATOR MIZRAĞINI ALIR, KALDIRIR, ATACAKKEN...)

KARAKIZ: (MİNATOR'A) N'olur!

MİNATOR: (BÖĞÜRÜR) De Dürdane kadın, anlat bakalım meramını.

DÜRDANE: Uzatma da ver şu mızrağı artık.

(BİR AN SESSİZLİK.)

MİNATOR: Mızrak nene gerek Dürdane kadın, mızrak nene gerek?

DÜRDANE: Mızraksız Dürdane mi olur? Oldum da ne elde edebildim bugüne?

MİNATOR: Akılsız kafanın eline mızrak verilmez. Görelim bakalım ne kadar uzunmuş aklın. Bir bilmece daha soracağım sana.

DÜRDANE: Sana ilişmem mızrağı verirsen.

HESNA: Dur bakalım, ne diyecek.

MİNATOR: Görelim bakalım.

HESNA: Söyle Minator bey kardeşim. Dinliyoruz.

MİNATOR: İyi kulak kabartın. Bir kez söyleyeceğim yalnızca.

HESNA: Tamam.

DÜRDANE: Hadi.

MİNATOR: (GÜMBÜR GÜMBÜR) Sabreden derviş...

DÜRDANE: (KESER) ...muradına ermiş. Bu muydu soracağın?

(BİRÇOK DUVAR BİRDEN GÜRÜLTÜYLE İNER.)

DÜRDANE: Ben de dişe dokunur birşey söyleyecek sandımdı.

MİNATOR: (BÖĞÜRÜR) Sabredemedin değil mi? Lâfa gelince senden iyisi yok. Sabır diyorsun da, sabrı göstermeye gelince...

DÜRDANE: Doğru yanıt verdim, kıvırtıyorsun.

MİNATOR: Yanıt sözünde değil, yaptığında. Ne demişler? Ayinesi iştir kişinin...

KARAKIZ: ...lâfa bakılmaz.

MİNATOR: Tamam. Âleme verir talkını...

KARAKIZ: ...kendi yutar salkımı.

MİNATOR: Hadi gidin başımdan, işim gücüm var. (MİNATOR BIKKIN BÖĞÜRÜR. DÜRDANE VE HESNA BÖĞÜRTÜNÜN GELDİĞİ YÖNE DOĞRU BİR İKİ ADIM ATARLAR.) Yatacağım şimdi. Çok yordunuz beni aptallıklarınızla. (MİNATOR UYKULU UYKULU BÖĞÜRÜR. DÜRDANE VE HESNA BÖĞÜRTÜNÜN GELDİĞİ YÖNE DOĞRU BİR İKİ ADIM ATARLAR.) Size son bir söz daha yatmadan. İğneyi kendine...

DÜRDANE: ...çuvaldızı başkalarına. Biliyoruz, biliyoruz. Ben hep öyle yaparım zaten.

HESNA: Doğru vallahi. Şahidim ben de. Hiç çuvaldızı kendine batırıldığını görmedim ben Dürdane'nin.

DÜRDANE: Ver şu mızrağı.

HESNA: Tamam mı? Bildik bunu.

DÜRDANE: Ver mızrağı da gidelim artık.

MİNATOR: Bilmece değildi ki söylediğim.

DÜRDANE: Neydi ya?

MİNATOR: Öğüt. Öğüt. Hadi gidin, sıktınız artık.

HESNA: Olsun, bildik ama.

DÜRDANE: Bildik. Ben mızrağımı isterim.

MİNATOR: Şimdi de mızrağım oldu, öyle mi? Peki, dinle öyleyse Dürdane kadın. Elindekini getir ver bana. Nedir pek seçemiyorum, mızrak herhalde. Getir, ver bana mızrağını, ben de sana benimkini vereyim.

DÜRDANE: Yaş tahtaya basmaz Dürdane.

HESNA: Mandepsiye de.

DÜRDANE: Hııı?

HESNA: (HATIRLATIR) Yaş tahtaya, mandepsiye basma.

MİNATOR: Bekliyorum. Uykum da geldi. Gelmezseniz yatıyorum. Siz nasıl olsa çıkamazsınız labirentten. Sabah kalkınca bulurum sizi, kahvaltım olursunuz.

HESNA: Gözleri pek görmüyor herhalde. Senin tavan süpürgesini mızrak sandı. Verelim süpürgeyi, alalım mızrağı.

DÜRDANE: Ah aptal Hesna, mankafa Hesna, oyun bu, görmüyor musun? Yanına gidelim istiyor ki, parçalasın bizi.

HESNA: Haklısın herhalde.

Yaş tahtaya, mandepsiye basma

Sakin ipin ucunu kaçırma

DÜRDANE: Gördün mü ya.

MİNATOR: (BÖĞÜRÜR) Son geceniz hayırlı olsun. (DÜRDANE VE HESNA BÖĞÜRTÜNÜN GELDİĞİ YÖNE DOĞRU BİR İKİ ADIM ATARLAR.) Senin mızrağın o kadar kıymetliyse, benimki daha da kıymetli. Hadi, sabaha görüşürüz. Son gecenizde azıcık düşünün bu öğüdümü. Azıcık akıllanın geberip gitmeden. Hıyar gelmişsiniz, hıyar gitmeyin bari.

DÜRDANE: Sen kimsin ki bize akıl verecek? Öküz!

MİNATOR: Çok uykum var, kızıp ta kaçırmayacağım uykumu. Sen vermezsen elindeki kötü tavan süpürgesini, ne yüzle istersin pırıl pırıl mızrağını Minator'dan?

HESNA: Görmüş.

MİNATOR: Ne demiştim ben? İğneyi kendine... (UYKULU UYKULU BÖĞÜRÜR.) Neyse, neyse, hadi yeter artık, ben uyuyorum. (UYKULU UYKULU BÖĞÜRÜR. DÜRDANE VE HESNA BÖĞÜRTÜNÜN GELDİĞİ YÖNE DOĞRU BİR İKİ ADIM ATARLAR. İYİCE KARANLIK BASMIŞTIR. DÜRDANE'NİN AYAĞI BİRDEN BİR ŞEYE TAKILIR, TÖKEZLER, YÜZÜ KOYUN DÜŞER. HESNA DA ONA TAKILIP ÜSTÜNE DÜŞER. KARANLIKTA SADECE MIZRAĞIN PARILTISI VE GÖLGELER GÖRÜLÜR.)

HESNA: Dürdane! Dürdane, kendine gel. (DUA MIRILDANMAYA BAŞLAR.) Hey Allahım, ne oldu Dürdane'ye? Ne yaparım ben şimdi onsuz? (DÜRDANEYİ ÇEVİRİP YERE UZATIR, KENDİNE GETİRMEYE ÇALIŞIR.) Dürdane! Benim! Hesna! Aptal, mankafa Hesna! Neye takıldı bu böyle? (YERDEN DÜRDANE'NİN TAKILDIĞI TAŞI ALIR. DÜZ, TABLET GİBİ OLAN TAŞIN ÜZERİNDE BİRŞEYLER YAZILIDIR. MIZRAKTAN GELEN HAFİF IŞIKTA ZORLANARAK OKUMAYA ÇALIŞIR.) Man.. dep... si... Mandepsi.

(KARAKIZ'IN ARKA TARAFI GELİR, EŞEK POSTUNUN ALTINA GİRER. KARAKIZ ÖTEKİLERİ BİR SÜRE İZLER.)

KÜRŞAT: İyi geceler Dumrul, bu saatten sonra gelen geçen olmaz artık, ben yatıyorum. (KIVRILIR.)

DELİ DUMRUL: Yarasalar dolaşüyor gözlerimde. Dinleme cihazları koymuşlar hepsinin kanatlarının altına. Ele geçiremeyeceksiniz beni. Geçenden iki buçuk, geçmeyenden dört buçuk, hiç sektirmedim, gönderdim size. Yarasalar! Topunuzun... (HAYÂLÎ YARASALARA SALDIRIR.)

KÜRŞAT: Hadi uyuyalım artık. Bak bir günü daha atlattın Azrail gelmeden.

DELİ DUMRUL: Öldüremeyecek beni. Allah'ın bir gudubeti de olsa, sevecek beni ölesiye.

KÜRŞAT: İyi geceler.

HESNA: Sabah ola, hayır ola. (KIVRILIR.)

(DELİ DUMRUL HAYÂLÎ YARASALARI BAŞINDAN ATMAYA ÇALIŞIRKEN KARARIR.)

İSMAİL: Yetti artık. Dermanım kalmadı. Yarın, Allah'ın izniyle Deli Dumrul'un köprüsüne varırım her halde. Bir iyice dinleneyim bu gece.

KARAKIZ: Yarın kopacak dananın kuyruğu. Ben labirente girmedim tabii, aptal mıyım? Dürdane'yle Hesna labirentin soğuk duvarları arasında geçirdiler geceyi. Neyse ki mandepsiye basmamıştı Dürdane, ayağı takılmıştı sadece. Kafası şişmişti, bayılmıştı. Sabaha doğru ayıldı yavaş yavaş, kendine geldi. Neyse, gün iyice ağarmadan ben de kıvrılıp azıcık uyuyayım bari. Yarına işimiz çok. (KIVRILIR.)

(DÜRDANE YAVAŞ YAVAŞ KENDİNE GELİR, TAVŞAN UYKUSUNDA OLAN HESNA DÜRDANE'NİN AYILDIĞINI HİSSEDİNCE DOĞRULUR.)

DÜRDANE: Ne oluyor, nerdeyim ben?

HESNA: Şşşşt! Minator uyanacak. Allaha şükür sağsın Dürdane. Takılıp düştün, Allah muhafaza, birşey oldu sandım sana. Ne yapardım ben sen olmasan?

DÜRDANE: Başım!

HESNA: Başını çarptın bir yerlere.

DÜRDANE: Ne oldu?

HESNA: Mandepsiye bastıracaktı Minator, basmadın.

DÜRDANE: Mandepsiye basmaz Dürdane. Mandepsi?

HESNA: Burda, bak. (TAŞI GÖSTERİR.)

DÜRDANE: (KARANLIKTA PEK SEÇEMEZ.) O ne o?

HESNA: Mandepsi. Nerdeyse basıyordun.

(MİNATOR'UN HORULTUSU DUYULUR. MİNATOR'A ÇOK YAKIN OLDUKLARINI FARKEDERLER. ARALARINDA BİR DUVAR VARDIR. MİNATOR MIZRAĞA SIKI SIKI SARILMIŞ, HORUL HORUL UYUMAKTADIR. DUVARIN YANINDAN DOLANIP MİNATOR'UN YANINA GELİRLER. DÜRDANE MIZRAĞI ALMAYI DENER, ALAMAZ. HESNA MİNATOR'UN AYAĞININ DİBİNE MANDEPSİYİ KOYAR. DÜRDANE'YE İŞARET EDER. DÜRDANE İKİ ADIM GERİ GİDER, SÜPÜRGEYİ MIZRAK GİBİ TUTARAK SALDIRMAYA HAZIR, BEKLER.)

HESNA MİNATOR'Ü DÜRTÜKLEYİP HEMEN DÜRDANE'NİN ARKASINA SAKLANIR.)

MİNATOR: (BÖĞÜRÜR) Ne var, ne oluyor?

DÜRDANE: Kalk ta kendini savun, canavar bozması. Uykudayken kimseyi öldürmez Dürdane!

MİNATOR: Ulan ne güzel bir düş görüyordum, içine ettiniz. Ben de sizin... **(KALKMAYA DAVRANIR.)**

DÜRDANE: Son bir şans sana. ver mızrağını, çekip gidelim. Yoksa sonun geldi artık, öküz oğlu öküz!

MİNATOR: Ben de seni... **(KALKAR, MIZRAĞINI DOĞRULTUR, BİR AYAĞINI MANDEPSİYE BASAR. O ANDA DONUP KALIR.)**

HESNA: (KORKA KORKA DÜRDANE'NİN ARKASINDAN ÇIKAR, MİNATOR'A DOKUNUR.) Hayat yok bunda.

(DÜRDANE MİNATOR'A YAKLAŞIR, ÇEKİNE ÇEKİNE ELİNDEN MIZRAĞINI ALIR, YERİNE KENDİ SÜPÜRGESİNİ KOYAR.)

DÜRDANE: Mızrak! Mızrağım oldu sonunda... **(HESNA İŞARETLE SESİNİ ALÇALTMASINI SÖYLER.)** Mızrak! Mızraklı Dürdane! Hadi gidelim artık!

HESNA: Gidelim!

DÜRDANE: Nasıl çıkacağız burdan?

HESNA: Kolay. **(ÖRGÜSÜNÜ ÇIKARIR.)**

DÜRDANE: Örgünün sırası mı şimdi?

HESNA: Ne demişti kocakarı?

DÜRDANE: Bırak kocakarıyı şimdi.

HESNA: İpin ucunu kaçıрма.

DÜRDANE: Yürü hadi.

HESNA: Yünü salıvermiştim ta başından beri. Ucu elimde bak. Öbür ucu da Karakız'ın ön ayağına bağlı. Yünü toplaya toplaya gittik mi...

DÜRDANE: Tamam, tamam, topla yününü de gidelim.

(HESNA YÜNÜ TOPLAYARAK YOLU BULUR, DÜRDANE DE ARKASINDAN...)

HESNA: Çabuk olalım, ne olur ne olmaz.

DÜRDANE: Doğru Deli Dumrul'un köprüsüne şimdi.

HESNA: Tamam, bir çikalım da burdan.

DÜRDANE: Sıkı dur Kürşat, Dürdane'ne kavuşacaksın sonunda.

HESNA: Ne zaman uyanır, belli olmaz.

DÜRDANE: Uyanmaz.

HESNA: Olmaz olmaz deme...

DÜRDANE: Kürşat'ım benim.

HESNA: Az kaldı.

DÜRDANE: Benim hırka ne olacak şimdi. Leş gibi oldu yüzüm yerlerde. (**YERDEN YÜNÜ ALIR, BAKAR.**) Şuna bak.

HESNA: Yıkarım Dürdane'ciğim. Eğlenme hadi.

DÜRDANE: Pasaklı Hesna.

HESNA: (**SESLENİR**) Karakız! Karakız!

(**KARAKIZ LABİRENTİN GİRİŞİNE GELİR, HAFİFİ HAFİF ANIRARAK YANIT VERİR. DÜRDANE VE HESNA SON BİR DUVARIN DA YANINDAN KIVRILARAK LABİRENTTEN ÇIKIP GİDERLER. BİR AN ORTALIK TÜMDEN KARARIR. ŞİMŞEKLER ÇAKMAYA BAŞLAR. HER ŞİMŞEKLE LABİRENTİN DUVARLARI ÜÇER BEŞER ORTADAN KALKAR. ARKA ORTADA MİNATOR, ELİNDE AYNI MIZRAKLA DURMAKTADIR. YAVAŞ YAVAŞ AYILIR.**)

MİNATOR: Akılsız kafanın eline mızrak verilmez. Ah, ne yaptım ben, mandepsiye bastım.

(**ARKADA BİR KÖŞEDE TEPEGÖZ, ÖTEKİ KÖŞEDE KOCAKARI GÖRÜNÜR.**)

KOCAKARI: Akıl az, hayat kısa

Ömür biter, yol bitmez

Sonumuz hayır ola

Mızrağı var, pes etmez.

TEPEGÖZ: Burnuma insan kokusu geliyor.

(**DELİ DUMRUL'UN KÖPRÜSÜ. BÜYÜK VE YÜKSEK KÖPRÜNÜN BİR UCU SAHNEDE, ÖTEKİ UCU SAHNENİN DIŞINDADIR.**)

İSMAİL: (**GİRER**) Şurası olmalı Kocakarı'nın tarifine göre. Namussuz Kocakarı, varımı yoğunu verdim yolu göstersiz diye. Bir de doğru değilse yandım işte o zaman. Tükendim iyiden. Ne halim kaldı artık ne de isteğim. Bir kez soracağım Hesna'ya, o kadar. Geldi geldi, gelmedi...

(**DELİ DUMRUL'LA KÜRŞAT ÖBÜR UÇTA BELİRİRLER.**)

KÜRŞAT: Bırak yanında durayım artık. Azrail gelirse haber veririm sana.

DELİ DUMRUL: Deli Dumrul ölmedi daha. Herkes yerini bilmeli.

KÜRŞAT: Yardım edeyim demiştim.

DELİ DUMRUL: Git yerine, tepemi attırma benim. Ne belli casus olmadığın?

KÜRŞAT: Şunca senedir...

DELİ DUMRUL: Köprüye konayım diye...

KÜRŞAT: Yok vallaha...

DELİ DUMRUL: Git hadi, git, uzatma.

KÜRŞAT: İyi de...

DELİ DUMRUL: Git. Her zamanki yerine. Köprü'nün öte yanına. Benim elimden kaçanı sen haklarsın. Değişen birşey yok daha.

KÜRŞAT: Evelallah! (ÇIKAR.)

İSMAİL: (DELİ DUMRUL'A YAKLAŞIR) Selâmünaleyküm ağam! Dumrul'u aramaktayım. (DIŞARDAKİ KÜRŞAT'A SESLENİR.) Selâm kardeş!

KÜRŞAT: (DIŞARDAN) Kardeş mardüş işlemez burda.

DELİ DUMRUL: Ne yapacaksın Dumrul'u?

İSMAİL: Hiç. Benim karı geldi mi diye soracaktım.

KÜRŞAT: (DIŞARDAN, İSMAİL'E) Tamam mı? Geçersen üç, geçmezsen beş...

İSMAİL: Dumrul? Köprü de var.

DELİ DUMRUL: Benim Dumrul. Kürşat'ı duydun. Geçenden üç...

İSMAİL: Kürşat mı? Doğruymuş demek.

DELİ DUMRUL: Neymiş doğru olan? Hadi hadi, uzatma lâfi. Geçecek misin köprüden, geçmeyecek misin?

İSMAİL: Benim derdim Hesna'mı bulmak. Dürdane'nin peşine takıldı gitti. Buraya gelecekti.

DELİ DUMRUL: Hesna? Dürdane? Kadın bunlar.

İSMAİL: Eh, öyle sayılır. Karakız da yanlarında. Bir ağabeylik et Dumrul kardeş. Hesna'm geldi mi buralara, söyle n'olur? Gelmediyse bekleyeyim.

DELİ DUMRUL: Yeter ki sevsin beni ölesiye...

İSMAİL: Buyur?

KÜRŞAT: (GİRER) Derdimiz başımızdan aşkın. Uzatma. Geçecek misin köprüden, geçmeyecek misin?

İSMAİL: Dürdane senin aşkına düştü yollara. Hesna'mı da peşinden sürükledi.

KÜRŞAT: Bizi ırgalamaz. Hadi, hadi, fazla vaktimiz yok. Söyle, bekliyoruz.

DELİ DUMRUL: Kürşat'ın aşkına ha?

(BİR BORAZAN SESİ DUYULUR. KARAKIZ GERİ GERİ YÜRÜYEREK GİRER. ARKA TARAFIYLA BORAZAN ÇALMAKTADIR. HESNA DİRENEREN KARAKIZ'I İTE İTE İÇERİ SOKAR.)

DÜRDANE: (ELİNDE MIZRAĞIYLA DALAR.) Son günün geldi Deli Dumrul. Kürşat'ımı almaya geldim.

İSMAİL: Hesna! Hesna'm benim!

(DÜRDANE KÜRŞAT'A, İSMAİL HESNA'YA KOŞAR.)

DELİ DUMRUL: (KÖPRÜNÜN EN ÜST NOKTASINA ÇIKAR.) Hop, hop! (HEPSİ OLDUKLARI YERDE KALIRLAR.) Biz ne oluyoruz bu arada?

DÜRDANE: Bulmuşum Kürşat'ımı, bırakır mıyım artık?

İSMAİL: Döşeğim buz kesti Hesna. Gidelim, gidelim kondumuza.

HESNA: Az kaldı, dur.

KÜRŞAT: Bak Dürdane, işler bildiğin gibi değil.

DÜRDANE: Biliyorum, Deli Dumrul tutsak etmiş seni.

KÜRŞAT: Bilmediğin çok şey var.

DÜRDANE: Dur, şöyle bir bakayım sana.

Boyuna bosuna kurban

Yakışıklım, erkeğim, gel, gel bana

DELİ DUMRUL: (KÖPRÜDEN İNER.) Ben ne olacağım peki?

(KARAKIZ DUMRUL'A GİDER, YALTAKLANIR. DUMRUL KARAKIZ'I TEKMEYLE UZAKLAŞTIRIR. KARAKIZ MİNATOR'UN YANINA GİDER. MİNATOR'UN ELİNDEKİ MIZRAK TIRPAN OLMUŞTUR.)

İSMAİL: Geliyor musun, gelmiyor musun?

DELİ DUMRUL: Önce söyleyin bakalım, geçiyor musunuz köprüden, geçmiyor musunuz?

HESNA: Ne geçiyoruz, ne de geçmiyoruz.

DELİ DUMRUL: Olur mu öyle şey be?

İSMAİL: Kusuruna bakma ağabey. Böyle değildi benim karı. Dürdane kafasını karıştırmış anlaşılın.

HESNA: (KENDİ KENDİNE) Ne olur ne olmaz demişti...

DÜRDANE: Salıveriyor musun Kürşat'ımı, salıvermiyor musun?

KÜRŞAT: Nasıl da buldun beni Dürdane?

HESNA: Hele şu Kürşat işini bir halledelim. Beylik var işin ucunda.

DÜRDANE: Arayan bulur derler.

HESNA: Beni seviyorsan İsmail. Çocukların başı için.

İSMAİL: Beni seviyorsan gel, dön evine, çocuklarına.

HESNA: Çocuklarım...

Seni sevmesem düşer miydim yollara

İsmail'im rahat ede dedim, mutlu ola

İSMAİL: Gel, parada, beylikte gözüm yok

Ayağının kokusunu özledim Hesna

DELİ DUMRUL: Geliyor Azrail, tırpanını almış ta geliyor.

(KOCAKARI TEF ÇALAR.)

KÜRŞAT: (DÜRDANE'YE) Az sık dişini, birşey kalmadı. Anlatırım sonra sana.

İSMAİL: Bir istediğim yok, yanımda ol Hesna

Yediğim sovan olsun, içtiğimiz tarhana

HESNA: Lâfla peynir gemisi yürümez

Dedim İsmail, ondan düştüm yollara

DELİ DUMRUL: (İSMAİL'E) Sen bu kadını seviyor musun yâni şimdi?

İSMAİL: Belli değil mi?

HESNA: İsmail'im.

DÜRDANE: Yeter, çok uzattınız artık.

DELİ DUMRUL: (İSMAİL'E) Canını verir misin şimdi sen... **(HESNA'YA BAKAR.)** bunun için?

İSMAİL: Benim dirimin kime faydası var ki, ölmüşümün olsun?

(KOCAKARI TEFİNE BİR KEZ VURUR.)

TEPEGÖZ: Burnuma insan kokusu geliyor.

HESNA: Hesna'n sana kurban.

DELİ DUMRUL: Anlaşıldı. **(HESNA'YA)** Sen, kadın, verir misin canını bu andavallı için?

DÜRDANE: Yeterin artık. Hesna'yla İsmail'i tartışmaya gelmedik buraya. İşimiz gücümüz var. Seni kurtaracağım Kürşat'ım bu zalim Dumrul'un elinden. **(DUMRUL'UN ÜSTÜNE YÜRÜR.)** Haraççı pezevenk!

KÜRŞAT: (DÜRDANE'YLE DUMRUL'UN ARASINA GİRER.) Sağol. Dürdane'ciğim sağol, bunca yol tepip gelmişin ama Dumrul'un bir zararı olmadı bana şimdiye. **(DÜRDANE'YE FISILTIYLA)** Pek ömrü kalmadı garibin. Ölüp gitti miydi bana kalacak bu köprü. Beyler gibi yaşarız, inan.

DÜRDANE: Zararı olmadı mı? Tutsak etmiş seni bunca zaman, Ali kıran baş kesen.

KÜRŞAT: Karnımı doyurdu.

DÜRDANE: Aç olsun, özgür olsun Dürdane.

KÜRŞAT: Vallaha benim pek başım hoş değil açlıkla.

DÜRDANE: Neyse, Dumrul'u bir öldüreyim de ben, keyfimize bakalım. Ne iş yapıyordun sen burda?

KÜRŞAT: Köprü'nün bakımı, boyası, tamiri. Bir de Dumrul'un elinden kaçıp köprüyü para vermeden geçmeye kalkan oldu muydu...

DÜRDANE: Tamam. O işi de İsmail'e veririz. O da sebeplenir böylelikle.

KÜRŞAT: Dumrul'u kimse halledemedi şimdiye.

DÜRDANE: Mızrağım var, sen korkma Kürşat'ım, yüreğimde sevdam var.

KÜRŞAT: Dürdane'm benim.

Söyle, ne istersen vereyim

Yoluna acem halıları sereyim

DÜRDANE: Al beni çıkar göklere

Aya götür, yıldızları ver bana

KÜRŞAT: Ecem benim, dünya güzelim, aşkım

Gök, ay, yıldız tümü sana feda olsun

DELİ DUMRUL: (DÜRDANE'YE) Önce senden başlayalım.

HESNA: Sana bir kasdi yok vallaha, bütün yapmak istediği Kürşat'ına kavuşmak.

DÜRDANE: Doğruların yardımcısıdır Hazret-i Allah. **(DUMRUL'A)** Çık karşıma erkeksen.

KÜRŞAT: Dumrul ağabey. Dur, bir düşün şöyle. Ne geçecek eline Dürdane'yi öldürünce? Azrail geldi gelecek handiyse. Hani birini bulacaktın seni ölesiye sevecek, senin için kendi canını verecek?

DELİ DUMRUL: Senin hainliğinin farkında değilim mi sanırsın? Ben öleyim de köprüye konasın diye can attığımı görmez miyim sanırsın? Önce senden başlamalı.

KÜRŞAT: Etme.

DELİ DUMRUL: Yettiniz be. Şimdi hepinizi sıradan geçiririm. Deli Dumrul derler bana.

KÜRŞAT: Yapar mı yapar. Gözlerimle gördüm kaç kere.

DÜRDANE: Dürdane'nin mızrağına...

KÜRŞAT: Dinle beni Dürdane. Mızrak falan para etmez. Deli Dumrul bu.

DELİ DUMRUL: Ha şunu bileydin. Buralar benden sorulur. İstersem hepinizi attırırım içeriye, aç bıraktırırm istersem, sürüm sürüm süründürürüm. Arkamda kimler var benim!

KÜRŞAT: Yapar vallaha.

DELİ DUMRUL: Dinleyin beni, iyi dinleyin. Hepiniz öleceksiniz benim elimden.

KÜRŞAT: Ben?

DELİ DUMRUL: Seni düşünürüz. Ne diyordum? Hepiniz gebereceksiniz nasılsa elimde. Bir teklifim var. Kulak verin iyice. Azrail dedi ki bana... Seni ölesiye seven birini bul, senin için canını vermeye hazır olsun, canını bağışlayım dedi.

HESNA: Bize ne bundan?

DELİ DUMRUL: Size nesi şu... Sen... Arkadaşın da olur... Benim için biriniz versin canını, kurtarsın beni... **(DURUR.)** Kalanları bağışlayacağım.

DÜRDANE: Enayi mi yazıyor alnımızda?

DELİ DUMRUL: Nasıl olsa öleceksiniz. Bir sevap işleyin. Garanti cennete gidersiniz.

KÜRŞAT: Hatırım için ağabeyciğim. Bağışla Dürdane'mi.

İSMAİL: Hesna'dan ne zarar geldi sana?

DELİ DUMRUL: Tamam. Kadın olması şart değil. İkinizden biri de olur.

KÜRŞAT: Olur mu ağabey? Kadın olması gerek.

İSMAİL: Tövbe, bu yaştan sonra...

DELİ DUMRUL: Tamam o zaman. Ya sen Hesna, ya da Dürdane...

HESNA: Bir oluru yok mu bunun? Bir çıkar yolu?

KÜRŞAT: (DUMRUL'A) Ağabey, boy numarasını yapsak... Ona göre, kim çıkarsa...

DELİ DUMRUL: (DÜŞÜNÜR.) Olur, neden olmasın. Dinleyin. Köprünün başında bir kalıp var. Pek kullanmam ama bazıları para vermeyince köprünün başında, bazan iş yarar.

HESNA: Nasıl kalıp yâni? Ben pek anlamadım bu işi...

KÜRŞAT: Gel, göstereyim.

(KÜRŞAT İLE HESNA KÖPRÜ TARAFINDAN ÇIKARLAR.)

DELİ DUMRUL: (DÜRDANE'YE) Hanginizin boyu tam uyarsa kalıba, bağışlayacağım. Öteki de Azrail'e 'Dumrul'u bırak, beni al' diyecek. Anlaştık mı?

İSMAİL: Hesna'mı bulaştırma bu işe. Senin hesabın Dürdane'yle.

DELİ DUMRUL: Benim hesabım Azrail'le.

İSMAİL: Olsun. Hesna karım benim. Seni seviyorum diyemez ki. Dese de Azrail inanır mı?

DELİ DUMRUL: Acıdım sana. Tamam, iyilik olsun. İlk Dürdane'yi yatıracağım kalıba. Boyu kısa gelirse çeke çeke uzatacağım, uzun gelirse kısaltacağım kese kese. Tam uyan olmadı zaten şimdiye dek. Dürdane ölecek o zaman benim için, karımı salıvereceğim. Ama uyarsa Dürdane, tam uyarsa, o zaman senin karın yatacak kalıba. Onun boyunun ölçüsünü alacağım o zaman.

İSMAİL: Oldu. Sağol.

(KÜRŞAT VE HESNA GİRERLER.)

DELİ DUMRUL: Gösterdin mi?

KÜRŞAT: Gösterdim.

DELİ DUMRUL: Anlattın mı nasıl olacağını?

KÜRŞAT: Anlattım.

DELİ DUMRUL: İlk Dürdane yatacak kalıba. (KÜRŞAT'A) Silâhını al.

DÜRDANE: Ölür de silâhını vermez Dürdane.

DELİ DUMRUL: Tamam, tamam, yürü hadi. (DÜRDANE'YLE BİRLİKTE ÇIKARKEN İSMAİL'E) Gel, gel, sen de gel de tanık ol.

İSMAİL: Tamam, geliyorum. (DÜRDANE İLE DUMRUL'UN ARDI SIRA ÇIKAR.)

KÜRŞAT: Tam ayarladın mı? Nerden biliyorsun boyunun tam o kadar olduğunu?

HESNA: (ÖRGÜSÜNÜ GÖSTERİR.) Hırka için ölçmüştüm.

KÜRŞAT: Sağol, bu iyiliğini unutmayacağız ikimiz de.

HESNA: N'olacak canım?

İSMAİL: (GİRER) Olacak iş değil.

DÜRDANE: (GİRERKEN DUMRUL'A) Sözün söz.

DELİ DUMRUL: Söz. Hiç olmamıştı şimdiye dek boyu tam uyan.

DÜRDANE: İsmail tanık.

(İSMAİL YENİK, BOYNUNU BÜKER.)

DELİ DUMRUL: (DÜRDANE İLE KÜRŞAT'A) Siz serbestsiniz. (HESNA'YA) Gel bakalım sen buraya.

(HESNA KAÇMAYA ÇALIŞIR, DUMRUL KOLAYLIKLA YAKALAR. DÜRDANE İLE KÜRŞAT SARMAŞ DOLAŞ, HESNA'YI GÖRMEZLER BİLE. KOCAKARI TEFİNE BİR KEZ VURUR.)

TEPEGÖZ: Burnuma insan kokusu geliyor.

(MİNATOR TIRPANINI DOĞRULTUR.)

İSMAİL: Bırak bizi gidelim.

DELİ DUMRUL: Anlaşmamız öyle miydi?

İSMAİL: Değildi ya, büyüklük sende kalsın.

DELİ DUMRUL: Büyüklüğü kaldı mı be? Azrail bekler durur canımı almak için.
(HESNA'YA) Hadi!

HESNA: Ne hadisi?

DELİ DUMRUL: 'Ey Azrail, benim canımı al, Dumrul'unkini başışla' diyeceksin.

HESNA: Ölsem söylemem.

DELİ DUMRUL: Öleceksin zaten. Cennetlik olacaksın böylece.

HESNA: Nerden belli?

DELİ DUMRUL: Hadi, uzatma artık.

(İSMAİL DÜRDANE'NİN MIZRAĞINI KAPAR, ARKADAN DUMRUL'A SALDIRIR. MİNATOR TIRPANINI KALDIRIR. İSMAİL DELİ DUMRUL'U YERE DÜŞÜRÜR. MIZRAĞINI TAM DELİ DUMRUL'A SAPLAYACAKKEN ORTALIK BİRDEN KARARIR, ŞİMŞEKLER ÇAKAR. ORTALIK YENİDEN AYDINLANDIĞINDA DELİ DUMRUL'UN ELİNDE DE AYNI MIZRAKTAN VARDIR. İSMAİL NE OLDUĞUNU ANLAYAMAZ. BİR KENDİ ELİNDEKİ MIZRAĞA, BİR DELİ DUMRUL'A BAKAR.)

MİNATOR: Mızrak mızrak doğurur.

(KOCAKARI TEF ÇALAR.)

DELİ DUMRUL: Geliyorlar! Kurtlar! Yarasalar! Saksagan! Tarla farelerini öldürmüştüm oysa! Azrail! Savulun! **(MIZRAK ELİNDE, DÖRT DÖNER. MİNATOR TIRPANINI BİLER. KOCAKARI TİZ BİR KAHKAHA ATIP TEF ÇALAR. İSMAİL BİR PUNDUNA GETİRİP DUMRUL'U MIZRAKLAMAYA ÇALIŞIRKEN HESNA DUMRUL'LA BOĞUŞUR. DUMRUL HESNA'YI YAKALAR. BİRLİKTE DÜŞERLER. DUMRUL MIZRAĞINI DOĞRULTUR, TAM HESNA'YA SAPLAYACAKKEN ORTALIK BİRDEN KARARIR, ŞİMŞEKLER ÇAKAR. ORTALIK YENİDEN AYDINLANDIĞINDA HESNA'NIN ELİNDE DE AYNI MIZRAKTAN VARDIR. HESNA ELİNDEKİ MIZRAKLA DUMRUL'U UZAK TUTARAK DOĞRULUR. KOCAKARI BİR KEZ TEFE VURUR. MİNATOR AZRAİL KILIĞINDA, GELİR, DUMRUL'UN BAŞINA DİKİLİR.)**

MİNATOR: Vâden doldu ey Dumrul!

İSMAİL: Nelere bulaştık. Hadi gidelim Hesna.

(İSMAİL VE HESNA, ELLERİNDE MIZRAKLARI, GİTMEYE HAZIRLANIRLARKEN...)

KÜRŞAT: O kadar ucuz değil. Durun bakalım. Biz de burada ekmek yiyeceğiz, değil mi? geçenden üç, geçmeyenden beş... Sökülün hadi!

İSMAİL: Ulan ben senin! **(KÜRŞAT'IN ÜSTÜNE ATILIR, YERE YUVARLAR. İSMAİL MIZRAĞINI DOĞRULTUR, TAM KÜRŞAT'A SAPLAYACAKKEN ORTALIK BİRDEN KARARIR, ŞİMŞEKLER ÇAKAR. ORTALIK YENİDEN AYDINLANDIĞINDA KÜRŞAT'IN ELİNDE DE AYNI MIZRAKTAN VARDIR. İSMAİL GERİ ÇEKİLİR.)**

DÜRDANE: Kürşat'ım!

İSMAİL: Sen uzak dur! Zaten bütün dertleri açan sensin başımıza.

DÜRDANE: Kürşat'ına dokundurtmaz Dürdane!

(DÜRDANE İSMAİL'İN ÜSTÜNE ATILIR. İSMAİL MIZRAĞINI DOĞRULTUR. ORTALIK BİRDEN KARARIR, ŞİMŞEKLER ÇAKAR. KOCAKARI TİZ BİR KAHAHA ATAR. ORTALIK YENİDEN AYDINLANDIĞINDA DÜRDANE'NİN ELİNDE DE İSMAİL'İN MIZRAĞININ AYNISI VARDIR. İSMAİL GERİ ÇEKİLİR.)

DÜRDANE: Kim demiş mızraksız diye Dürdane! **(MIZRAĞINI SAVURUR, İSMAİL'İ ÖLDÜRÜR.)**

HESNA: **(DÜRDANE'NİN ÜZERİNE YÜRÜR.)** Bu muydu ödülüm bütün yaptıklarım için. Altı aydır yemedim yedirdim, gözüm gibi korudum, Kürşat'ına kavuşsun dedim. Bu muydu ödülüm? **(DÜRDANE'YE SALDIRIR.)**

DÜRDANE: Git başımdan be kadın.

HESNA: Bu muydu ödülüm? **(SALDIRIR.)**

DÜRDANE: Demek ödül bekliyordun? Çıkarıcı karı!

HESNA: **(DÜRDANE'YE SALDIRIR.)** Çıkarıcı ha! Ben gösteririm sana! Adıyla sanıyla Şanlı Hesna demişler bana! **(HESNA MIZRAĞINI SAVURUR, DÜRDANE KENARA ÇEKİLİR, MIZRAK KÜRŞAT'A SAPLANIR.)**

DÜRDANE: **(KÜRŞAT'IN MIZRAKLANDIĞINI GÖRÜP BÜYÜK BİR ÖFKEYE KAPILIR.)** Sonun geldi, aptal karı! **(HESNA'YA SALDIRIR.)**

(KÜRŞAT YATTIĞI YERDEN MIZRAĞINI SAVURUR. MIZRAK HESNA'YA SAPLANIR, HESNA ÖLÜR. KARAKIZ ACI ACI ANIRIR. AĞLAYA AĞLAYA ÇIKAR. DÜRDANE KÜRŞAT'A KOŞAR. KÜRŞAT ÖLÜR.)

DÜRDANE: Kürşat!

MİNATOR: **(DUMRUL'A)** Kapat artık gözlerini, fazla uzatma!

DÜRDANE: Bu yapılır mı bana! Bu yapılır mı Dürdane'ye! Hiç birşeyden korkmaz Dürdane! **(DELİ GİBİDİR. MIZRAĞINI DUMRUL'A SAVURUR. TAM O SIRADA DUMRUL ÖLMÜŞ, YERE SERİLMİŞTİR. MIZRAK DUMRUL'UN ÜZERİNDEN GEÇER, KAYBOLUR.)** Mızrağım! Kürşat! Kim cesaret eder bana karşı çıkmaya! Kim! Savulun Dürdane geliyor! Dürda... **(MIZRAK**

ÇIKTIĞININ TERS YÖNÜNDEN GELİR, DÜRDANE'NİN SIRTINA SAPLANIR.) Mızrağım!

(KOCAKARI TEFİNE BİR KEZ VURUR.)

TEPEGÖZ: Burnuma insan kokusu geliyor.

(MİNATOR GİDİP ARKA ORTADAKİ YERİNİ ALIR. BİR AN KARANLIK. KARANLIKTA SADECE MİNATOR'UN MIZRAĞI PARLAMAKTADIR.)

DÜRDANE'NİN ÖLÜM ŞARKISI

DÜRDANE: (SIRTINDA MIZRAK SAPLI, GELİR.) Dünya yuvarlaktır Dürdane

En güçlü mızrak en keskin kılıç

Bulur seni döne döne

Ah Dürdane vah Dürdane

Perçemleri tane tane

Ah bir tane Dürdane

Dünya yuvarlaktır Dürdane

Bir bebeğin kıçığı gibi

Ak, temiz, hem de boklu

Ah Dürdane vah Dürdane

Baldırları merdane

Ah bir tane Dürdane

Bana bu yapılır mı

Mızraksız hiç iş olur mu

Kötüler kurtulsun mu

Ah Dürdane vah Dürdane

Yüreği pare pare

Ah bir tane Dürdane

PERDE

Gündoğdu Gencer

MIZRAKSIZ DÜRDANE

ekitap.ayorum.com